

Szkoła Główna Gospodarstwa Wiejskiego
w Warszawie

Wydział Nauk Ekonomicznych

Kierunek

Finanse i Rachunkowość

Sylabusy przedmiotów obligatoryjnych
na studiach I stopnia

Warszawa 2009

Technologie informacyjne <i>Nazwa przedmiotu</i>	FOL105 <i>Kod przedmiotu</i>	1 <i>Semestr</i>	obligatoryjny <i>Status w programie studiów</i>
45	15	30	5
<i>Liczba godzin zajęć</i>	<i>Wykłady</i>	<i>Ćwiczenia</i>	<i>Liczba punktów ECTS</i>
dr Piotr Jałowiecki, prof. Arkadiusz Orłowski <i>Osoba odpowiedzialna za przedmiot</i>	Katedra Informatyki <i>Jednostka organizacyjna</i>	polski <i>Język wykładowy</i>	
Cele i zadania przedmiotu: Celem przedmiotu jest przekazanie i usystematyzowanie wiadomości na temat podstaw użytkowania komputerów, systemu operacyjnego Windows oraz najpopularniejszego oprogramowania użytkowego Office. Posiadanie umiejętności z podanego zakresu jest niezbędne podczas dalszych studiów oraz w późniejszej pracy zawodowej. Zakres realizowanego podczas zajęć materiału jest zgodny z minimami kształcenia dla kierunku Ekonomia i dobrany pod kątem wymagań niezbędnych do uzyskania Europejskiego Certyfikatu Umiejętności Komputerowych w wersji podstawowej (ECDL). Z uwagi na specyfikę kierunku Ekonomia zakres materiału zawiera również wybrane zagadnienia zgodne z certyfikatem w wersji rozszerzonej (ECDL Advanced).			
Efekty kształcenia – umiejętności i kompetencje: Uzyskanie wiedzy teoretycznej i praktycznej w zakresie technologii informacyjnych ze szczególnym uwzględnieniem informatycznego wspierania decyzji w zarządzaniu. Przygotowanie słuchaczy w zakresie użytkowania komputerów i oprogramowania użytkowego w sposób umożliwiający uzyskanie Europejskiego Certyfikatu Umiejętności Komputerowych zgodnie ze standardami ECDL.			
Opis przedmiotu: a. tematyka wykładów 1. Podstawy technik informatycznych. Budowa komputera klasy PC (sprzęt – hardware, oprogramowanie – software). Podstawowe pojęcia z zakresu technologii informacyjnych (dane, ich reprezentacja w pamięci, program komputerowy). Zastosowania oprogramowania użytkowego. Możliwości wykorzystywania sieci komputerowych. Ochrona zdrowia i bezpieczeństwo użytkowników komputerów. Podstawowa wiedza na temat aspektów prawnych związanych z użytkowaniem komputerów. 2. Użytkowanie komputerów. Wykorzystywanie podstawowych funkcji komputera klasy PC i jego systemów operacyjnych. Podstawowe umiejętności konfiguracji komputera oraz postępowania w sytuacjach awaryjnych. Efektywne zarządzanie elementami systemu operacyjnego i zbiorami danych (kompresja i dekompresja plików). Bezpieczeństwo danych w systemach lokalnych i sieciowych. Ochrona antywirusowa i wykorzystywanie oprogramowania antywirusowego. b. tematyka ćwiczeń 1. Przetwarzanie tekstów. Tworzenie, edycja, formatowanie, drukowanie i przygotowanie do dystrybucji dokumentów tekstowych. Stosowanie funkcji związanych z tworzeniem i umieszczaniem w dokumentach tabel, obiektów graficznych, równań i wzorów matematycznych, schematów organizacyjnych. Tworzenie i wykorzystywanie korespondencji seryjnej. 2. Arkusze kalkulacyjne. Tworzenie, modyfikacja, formatowanie i zastosowanie arkuszy w wybranych zastosowaniach. Tworzenie i stosowanie standardowych formuł i funkcji tekstowych, matematycznych, logicznych i statystycznych. Tworzenie i formatowanie wykresów. 3. Bazy danych, pozyskiwanie i przetwarzanie informacji. Tworzenie i wykorzystywanie baz danych przy pomocy systemu zarządzania bazą danych. Tworzenie i wykorzystywanie obiektów bazy danych: tabel, formularzy, kwerend i raportów. Znajomość specyfiki i tworzenie relacyjnych baz danych. Przetwarzanie informacji zawartych w bazie przy użyciu zapytań i funkcji. 4. Grafika menedżerska i prezentacyjna. Umiejętność posługiwania się programem do tworzenia prezentacji. Tworzenie, formatowanie i modyfikacja prezentacji z wykorzystaniem różnych układów i szablonów. Edycja tabel, wykresów, obiektów graficznych, multimedialnych w prezentacjach. Wykorzystywanie animacji, efektów przejść pomiędzy slajdami oraz przycisków akcji. 5. Usługi w sieciach informatycznych. Posługiwanie się Internetem i związane z tym zagadnienia bezpieczeństwa. Wyszukiwanie informacji i danych na stronach WWW. Posługiwanie się pocztą elektroniczną i związane z tym zagadnienia bezpieczeństwa. Wyszukiwanie i przesyłanie danych w sieciach lokalnych i internecie.			
Metoda nauczania: Wykłady są realizowane dla wszystkich studentów w sali wyposażonej w projektor wizyjny w formie prezentacji multimedialnych. Ćwiczenia są realizowane w grupach maksymalnie 16 osobowych w laboratoriach komputerowych przy założeniu indywidualnego dostępu każdej osoby do osobnego komputera.			
Sposób zaliczenia wykładów/ćwiczeń: Zaliczenie przedmiotu odbywa się w postaci komputerowego testu sprawdzającego nabyte umiejętności. Ponadto wszyscy chętni mogą odpłatnie uzyskać Europejską Kartę Umiejętności Komputerowych oraz przystąpić do 7 egzaminów po zdaniu, których uzyskują certyfikat Europejski Certyfikat Umiejętności Komputerowych zgodnie ze standardami ECDL.			
Pomoce naukowe i literatura: Oprogramowanie użytkowe Microsoft Office, materiały dydaktyczne opracowane zgodnie ze standardami ECDL oraz ECDL-A. a) literatura obowiązkowa A.Staranowicz, P.Duda, A.Orłowski: Technologie informacyjne. Wydawnictwo SGGW, Warszawa, 2007. Europejski Certyfikat Umiejętności Komputerowych. Syllabus wersja 4.0, PTI, 2006. Europejski Certyfikat Umiejętności Komputerowych. Syllabus wersja 1.0, PTI, 2005.			

Geografia ekonomiczna <i>Nazwa przedmiotu</i>	FOL103 <i>Kod przedmiotu</i>	1 <i>Semestr</i>	obligatoryjny <i>Status w programie studiów</i>
30 <i>Liczba godzin zajęć</i>	15 <i>Wykłady</i>	15 <i>Ćwiczenia</i>	5 <i>Liczba punktów ECTS</i>
dr Anna Rytko <i>Osoba odpowiedzialna za przedmiot</i>	Katedra Polityki Agrarnej i Marketingu <i>Jednostka organizacyjna</i>		polski <i>Język wykładowy</i>
Cele i zadania przedmiotu: Celem przedmiotu jest przedstawienie problematyki wpływu ważniejszych komponentów środowiska przyrodniczego oraz form zagospodarowania przestrzeni geograficznej na rozwój i kształtowanie gospodarki świata w tym szczególnie Polski.			
Efekty kształcenia – umiejętności i kompetencje: Problematyka wykładów i ćwiczeń pozwoli słuchaczom na: - rozpoznanie działalności gospodarczej człowieka w przestrzeni, jej lokalizację oraz skutki jakie działalność ta przynosi dla ludzkości, poznanie przestrzennych aspektów funkcjonowania gospodarki i społeczeństwa, poznanie logiki procesów demograficznych, migracyjnych i urbanizacyjnych, - zdobycie umiejętności prezentacji wybranych zjawisk geograficzno-ekonomicznych.			
Opis przedmiotu: a. tematyka wykładów Istota geografii gospodarczej. Geografia jako dyscyplina naukowa. Pojęcie i kierunki rozwoju geografii gospodarczej. Przedmiot i zadania geografii gospodarczej. Organizacja życia społeczno-gospodarczego we współczesnym świecie. Charakterystyka gospodarki światowej – globalizacja. Lokalizacja działalności gospodarczej. Rozwój działalności gospodarczej w świetle teorii lokalizacji. Firmy wielonarodowe w gospodarce światowej. Bezpośrednie inwestycje zagraniczne oraz skutki ich napływu. Rozwój demograficzny. Współzależność demografii i gospodarki. Miasta i aglomeracje miejskie. Urbanizacja. Geografia przemysłu. Funkcje i tendencje rozwoju światowego przemysłu. Obszary koncentracji przemysłu. Geografia rolnictwa. Globalny system produkcji żywności. Geografia usług. Koncepcja trzech sektorów gospodarki. Gospodarka otwarta. Międzynarodowa współpraca gospodarcza. Korzyści z handlu zagranicznego. Geografia turystyki. Istota i rola turystyki w gospodarce. b. tematyka ćwiczeń Mapa jako źródło informacji. Współczesna mapa gospodarcza świata. Globalizacja rynków. Regiony i podział administracyjny kraju. Rozmieszczenie i struktura ludności wg podstawowych cech demograficznych. Aktywność zawodowa ludności. Struktura przestrzenna przemysłu. Handel i usługi. Współpraca gospodarcza z zagranicą.			
Metoda nauczania: Indywidualne oraz zespołowe wykonywanie przez studentów zadań z zakresu analizy wybranych zagadnień geograficzno-ekonomicznych z wykorzystaniem metod statystycznych oraz graficznych metod prezentacji, prezentacja przez studentów wybranych zagadnień z tematyki zajęć ćwiczeniowych oraz wyników przeprowadzonych analiz, zastosowanie prostych metod statystycznych w celu interpretacji przebiegu danego zjawiska geograficznego.			
Sposób zaliczenia wykładów/ćwiczeń: Ćwiczenia - zaliczenie prac semestralnych, sprawdziany z map, kolokwium pisemne lub ustne, Wykłady – egzamin pisemny lub ustny			
Pomoce naukowe i literatura: a. literatura obowiązkowa Domański R., Geografia ekonomiczna. Ujęcie dynamiczne, PWN, Warszawa 2005 Wrona J.: Podstawy geografii ekonomicznej, PWN, Warszawa 2001 Kuciński K.: Geografia ekonomiczna. Zarys teoretyczny, SGH, Warszawa 2004 (brak w bazie) b) literatura uzupełniająca Korenik S. (red.), wprowadzenie do geografii politycznej i gospodarczej, Wyd. AE, Wrocław 2006 Fierla I. (red.), Geografia ekonomiczna UE, PWE, Warszawa 2007 Fierla I. (red.), Geografia gospodarcza świata. PWE Warszawa 2003 Michałków I.: Zarys geografii ekonomicznej, Wyd. Dialog, Warszawa 2002 Rocznik statystyczny RP 2006, GUS, Warszawa.			

Psychologia pracy <i>Nazwa przedmiotu</i>	FOL104 <i>Kod przedmiotu</i>	1 <i>Semestr</i>	obligatoryjny <i>Status w programie studiów</i>
30 <i>Liczba godzin zajęć</i>	15 <i>Wykłady</i>	15 <i>Ćwiczenia</i>	4 <i>Liczba punktów ECTS</i>
dr hab. Jan Wołoszyn – prof. nadzw. <i>Osoba odpowiedzialna za przedmiot</i>	Katedra Ekonomiki Edukacji, Komunikowania i Doradztwa <i>Jednostka organizacyjna</i>		polski <i>Język wykładowy</i>
Cele i zadania przedmiotu: Głównym celem przedmiotu jest zapoznanie studentów z teoretycznymi i metodologicznymi podstawami psychologii pracy jako psychologii stosowanej, szczególnie: różnorodnymi uwarunkowaniami i rolą pracy w życiu człowieka, znaczeniem kompetencji w procesie pracy, czynnikiem ludzkimi w pracy.			
Efekty kształcenia – umiejętności i kompetencje: identyfikowania różnych kompetencji zawodowych, analizowania wpływu warunków wewnętrznych i zewnętrznych człowieka na jego chęć do pracy, analizowania poszczególnych etapów rozwoju człowieka pod kątem wyboru, kształcenia i doskonalenia zawodowego, rozstrzygania konfliktów pracowniczych, radzenia sobie ze stresem.			
Opis przedmiotu: a. tematyka wykładów 1. Zakres przedmiotu i siatka podstawowych pojęć (rodowód, przedmiot, zadania, działy i obszary problemowe psychologii pracy, teorie służące do wyjaśnienia zjawisk psychologicznych (behawioryzm, psychoanaliza, humanizm, teoria poznawcze), miejsce psychologii pracy wśród nauk psychologicznych i innych nauk społecznych. 2. Psychologiczna analiza pracy (podstawowe postacie rzeczywistości (rzecz, osoba, idea, podmiot), podstawowe formy aktywności człowieka (praca, walka, zabawa, kult), związek form aktywności człowieka z postaciami rzeczywistości, istota i rodzaje pracy ludzkiej wyodrębnione z uwzględnieniem kryterium podmiotowego, przedmiotowego i organizacyjno-prawnego, funkcje pracy ludzkiej, teorie rozwoju człowieka pod kątem wykonywania pracy, zagadnienia pracy ludzkiej w doktrynach wielkich religii oraz w różnych teoriach organizacji i zarządzania. 3. Analiza psychologiczna pracownika (istota osobowości w kontekście pracy ludzkiej, zdolności, uzdolnienia i zainteresowania pracą, rola wiedzy w życiu człowieka, postawy i wartości, kwalifikacje i kompetencje pracownicze). 4. Stres w pracy a zdrowie personelu (istota stresu, natura reakcji stresowej, źródła stresu, sposoby walki ze stresem (zalecenia dietetyczne, leczenie farmakologiczne, techniki relaksacji, ćwiczenia fizyczne, hipnoza). 5. Psychologiczna analiza motywacji i motywowania (istota motywacji i motywowania, teorie potrzeb (Maslow, Atkinson, Herzberg), teorie oczekiwań (Vroom, Porter, Lawler, teorie wzmocnień (uwarunkowania instrumentalne, Skinera, reguła Hamnera). 6. Konflikty w miejscu pracy (istota konfliktów i ich źródła, tradycyjne współczesne podejście do konfliktów, fazy rozwoju konfliktu i jego dynamika, strategie sterowania konfliktami, style i metody rozwiązywania konfliktów). 7. Przywództwo w miejscu pracy (istota przywództwa, cechy mające związek z przywództwem, style przywództwa). b. tematyka ćwiczeń 1. Kompetencje zawodowe (identyfikacja różnic pomiędzy kwalifikacjami zawodowymi a kompetencjami, dobór wiedzy i umiejętności do poszczególnych poziomów kwalifikacji, określanie kompetencji zawodowych na różnych poziomach kształcenia). 2. Dobór optymalnych warunków pracy (analiza układu człowiek - maszyna, analiza wpływu warunków otoczenia na niezawodność człowieka w pracy, analiza wpływu warunków wewnętrznych na niezawodność człowieka w pracy). 3. Motywacja i umiejętności motywowania (analiza motywów wpływających na myślenie i działanie, określanie wpływu innych ludzi na facylitację i próżniactwo społeczne, identyfikacja potrzeb ludzkich, analiza skutków motywacji wewnętrznej i zewnętrznej). 4. Etapy rozwoju poznawczego i emocjonalnego człowieka (analiza struktury kompetencji umysłowych, identyfikacja wiedzy deklaratywnej i proceduralnej, identyfikacja skłonności zawodowych, diagnoza cech osobowości pod kątem wyboru przyszłej pracy). 5. Sposoby rozstrzygania konfliktów (debata nad pozytywnymi i negatywnymi skutkami konfliktów, diagnoza preferowanego stylu rozwiązywania konfliktu, określanie okoliczności stosowania poszczególnych stylów rozwiązywania konfliktów, rozstrzyganie konfliktu wybranymi metodami). 6. Zwalczanie reakcji stresowej (analiza różnych form odpowiedzialność za siebie w walce ze stresem, określanie zaleceń dietetycznych w reakcji stresowej, planowanie techniki relaksacyjnej zapobiegającej niepożądanemu stresowi, ćwiczenie elementów wybranych technik relaksacyjnych). 7. Grupowe techniki doskonalenia (identyfikacja grupowych technik doskonalenia, określanie celu treningu wrażliwości, identyfikacja sposobów osiągnięcia większej efektywności z wykorzystaniem siatki kierowniczej, ocena efektywności technik doskonalenia).			
Metoda nauczania: Wykład, dyskusja, metody aktywizujące.			
Sposób zaliczenia wykładów/ćwiczeń: Ćwiczenia zaliczane są na podstawie indywidualnej aktywności studentów na zajęciach oraz pisemnej pracy zaliczeniowej. Egzamin z przedmiotu odbywa się w formie pisemnej.			
Pomoce naukowe i literatura: a) literatura obowiązkowa Hamer H, Wołoszyn J.: Wybrane zagadnienia z psychologii społecznej. Format-AB. Warszawa, 1997. b) literatura uzupełniająca Everly G. S., Jr, Rosenfeld R.: Stres Przyczyny, terapia i autoterapia. PWN. Warszawa, 1992. Nosal C. S. Psychologia decyzji kadrowych. Wyd. Profesjonalnej Szkoły Biznesu. Kraków, 1997. Katz D., Kahn R., L.: Społeczna psychologia organizacji. PWN. Warszawa, 1979. Lehmann G.: Praktyczna psychologia pracy. PZWL. Warszawa, 1996.			

Mikroekonomia <i>Nazwa przedmiotu</i>	FOL101 <i>Kod przedmiotu</i>	1 <i>Semestr</i>	obligatoryjny <i>Status w programie studiów</i>
60 <i>Liczba godzin zajęć</i>	30 <i>Wykłady</i>	30 <i>Ćwiczenia</i>	6 <i>Liczba punktów ECTS</i>
dr Ewa Mossakowska <i>Osoba odpowiedzialna za przedmiot</i>	Katedra Ekonomii i Polityki Gospodarczej <i>Jednostka organizacyjna</i>		polski <i>Język wykładowy</i>
Cele i zadania przedmiotu: Przekazanie studentom merytorycznej wiedzy o szeroko rozumianej teorii wyboru ekonomicznego podmiotów gospodarczych oraz o funkcjonowaniu poszczególnych rynków w gospodarce rynkowej. Celem jest też zapoznanie studentów z podstawowym aparatem pojęciowym mikroekonomii oraz narzędziami analizy zachowań podmiotów gospodarczych, jak też wykształcenie umiejętności identyfikowania problemów ekonomicznych oraz analizy zjawisk i procesów rynkowych w skali mikro. Dodatkowo wprowadzono elementy współczesnych teorii ekonomii.			
Efekty kształcenia – umiejętności i kompetencje: Rozumienie zjawisk ekonomicznych i posługiwanie się podstawowymi kategoriami mikroekonomicznymi. Wykorzystanie teorii mikroekonomicznych do oceny racjonalności decyzji podmiotów gospodarczych i interpretowania problemów praktyki gospodarczej. Stosowanie wiedzy z zakresu mikroekonomii w praktyce gospodarczej.			
Opis przedmiotu: a. tematyka wykładów Główne kategorie ekonomiczne oraz podstawowe problemy ekonomii. Dobra i ich rodzaje. Pojęcie rzadkości, wyboru ekonomicznego i kosztu alternatywnego. Uczestnicy życia gospodarczego - podmioty ekonomiczne i ich charakterystyka. Systemy gospodarcze. Krzywa możliwości produkcyjnych. Optymalizacja decyzji gospodarczych. Zasoby i czynniki wytwórcze. Zasoby a strumienie. Rynek – istota i klasyfikacja. Gospodarka rynkowa. Kategorie rynkowe. Popyt, prawo popytu. Reakcja popytu na zmiany cen i dochodów. Podaż i jej zmiany. Ceny – rodzaje i funkcje. Równowaga rynkowa – analiza statyczna i dynamiczna. Teoria równowagi ogólnej – prawo Walrasa, model pajęczyny, optimum Pareto. Działanie mechanizmu rynkowego. Teoria racjonalnego zachowania się konsumenta. Wybór konsumpcji w czasie. Wybór w warunkach niepełnej informacji – ryzyko w działalności gospodarczej, użyteczność oczekiwana, mierzenie ryzyka, równowaga na rynku aktywów ryzykownych. Przedsiębiorstwo – istota, cele, wielkość, formy organizacyjne. Decyzje produkcyjne przedsiębiorstwa: funkcja produkcji w krótkim i długim okresie, wybór optymalnej techniki wytwarzania. Koszty, utargi i zysk w przedsiębiorstwie. Decyzje ekonomiczne przedsiębiorstwa – wybór ekonomicznie efektywnej produkcji. Racjonalne zachowanie się przedsiębiorstwa w różnych strukturach rynku: konkurencji doskonałej, niedoskonałej, oligopolu i monopolu pełnym. Decyzje przedsiębiorcy, krótkookresowa krzywa podaży, równowaga rynku w wolnej konkurencji. Równowaga krótko- i długookresowa w konkurencji monopolistycznej i monopolu. Alternatywne teorie przedsiębiorstwa. Rynki czynników produkcji: pracy, ziemi, rynek finansowy (pieniężny i kapitałowy). Popyt na czynniki produkcji na rynku pracy, rola gospodarstwa domowego na tym rynku, podaż pracy w modelu konsumpcja-czas wolny. Niedoskonałość rynku – asymetria informacji, dobra publiczne i efekty zewnętrzne. b. tematyka ćwiczeń Podstawowe pojęcia mikroekonomiczne. Narzędzia i metody analizy ekonomicznej: indeksy, stopy wzrostu, funkcje. Sposoby wizualizacji zależności: tabele i wykresy. Wyznaczanie i wykreślanie funkcji popytu. Przesunięcia funkcji popytu. Popyt indywidualny a popyt rynkowy. Elastyczności cenowe, dochodowe i mieszane popytu. Elastyczność popytu a wielkość utargu. Wyznaczanie funkcji podaży i jej zmiany. Elastyczności cenowe podaży. Matematyczne i graficzne wyznaczanie równowagi rynkowej. Wpływ kontroli cen (ceny minimalne i maksymalne) oraz podatków na równowagę rynkową. Model pajęczyny. Racjonalność postępowania konsumenta. Użyteczność całkowita i krańcowa, funkcje użyteczności, krzywe obojętności konsumenta. Nachylenie krzywej obojętności a krańcowa stopa substytucji. Ograniczenia budżetowe konsumenta. Równowaga konsumenta. Wpływ zmian cen i dochodów na optimum konsumenta. Tożsamość Slutskiego. Dynamiczna teoria konsumpcji. Teoria produkcji. Funkcja produkcji – produkt całkowity, przeciętny i krańcowy. Wyznaczanie izokwenty i izokoszty. Techniczna stopa substytucji. Optimum produkcji. Koszty stałe, zmienne, całkowite i marginalne i krótkim okresie. Koszty w długim okresie. Utarg całkowity, przeciętny i marginalny – analiza matematyczna i graficzna. Wynik (zysk, strata) księgowy i ekonomiczny. Analiza równowagi przedsiębiorstwa w różnych strukturach rynku: konkurencji doskonałej, monopolistycznej, monopolu pełnego. Modele duopolu/oligopolu – przywództwo cenowe i ilościowe, model Courmota, bariery wejścia i wyjścia. Teoria gier – gry powtarzalne i sekwencyjne, zachowania strategiczne, równowaga Nasha, logika zachowań kolektywnych. Analiza podstawowych instrumentów finansowych. Stopa zwrotu z inwestycji finansowych. Kapitał ludzki. Równowaga na rynku pracy. Różnicowanie płac. Indeks płacy nominalnej i realnej.			
Metoda nauczania: Wербalna, wizualna, wykorzystanie metod matematycznych i statystycznych, analiza przypadków.			
Sposób zaliczenia wykładów/ćwiczeń: Wykłady – egzamin pisemny (test wyboru i zadania), Ćwiczenia – kolokwia pisemne (test wyboru, zadania, pytania opisowe), aktywność na zajęciach.			
Pomoce naukowe i literatura: a. literatura obowiązkowa Begg D., Fischer S., Dornbusch R.: Mikroekonomia, PWE, Warszawa 2003. Varian H. R.: Mikroekonomia. Kurs średni – ujęcie nowoczesne, PWN, Warszawa 2007. b. literatura uzupełniająca Wiszniewski Z.: Mikroekonomia współczesna, Centrum Edukacji i Rozwoju Biznesu, Warszawa 1997. Zawojńska A., Daniłowska A.: Zbiór zadań z ekonomii z rozwiązaniami, Wyd. SGGW, Warszawa 2002. Materiały pomocnicze w formie pisemnej, folie, prezentacje multimedialne.			

Propedeutyka rolnictwa <i>Nazwa przedmiotu</i>	FOL102 <i>Kod przedmiotu</i>	1 <i>Semestr</i>	obligatoryjny <i>Status w programie studiów</i>
30 <i>Liczba godzin zajęć</i>	30 <i>Wykłady</i>	<i>Ćwiczenia</i>	4 <i>Liczba punktów ECTS</i>
dr Irena Suwara <i>Osoba odpowiedzialna za przedmiot</i>	Katedra Agronomii – Wydział Rolnictwa i Biologii <i>Jednostka organizacyjna</i>		polski <i>Język wykładowy</i>
Cele i zadania przedmiotu: Omówienie ogólnych zasad i uwarunkowań prowadzenia produkcji rolniczej i przedstawienie powiązań pomiędzy działami produkcji rolniczej. Ukazanie skali produkcji surowców roślinnych i zwierzęcych, możliwości ich przetwarzania oraz zagadnień obrotu surowcami.			
Efekty kształcenia – umiejętności i kompetencje: Studenci kierunku Finanse i Bankowość po wysłuchaniu i zaliczeniu przedmiotu „Propedeutyka rolnictwa” powinni zdobyć podstawowe informacje dotyczące specyfiki produkcji rolniczej, a w szczególności produkcji roślinnej i chowu zwierząt gospodarskich i rozumieć uwarunkowania klimatyczne i glebowe produkcji na gruntach ornych, użytkach zielonych i pod osłonami oraz prawidłowo oceniać skalę produkcji surowców roślinnych i zwierzęcych. Ponadto studenci powinni rozumieć zagrożenia dla środowiska, jakie może spowodować niewłaściwe stosowanie lub magazynowanie środków do produkcji rolnej, a także umieć oceniać gospodarstwo rolne pod kątem możliwości prowadzenia produkcji według jednego z obowiązujących systemów rolniczych.			
Opis przedmiotu: a. tematyka wykładów <ol style="list-style-type: none"> 1. Pojęcie propedeutyki rolnictwa. Rolnictwo, jego działy, gałęzie i działalności oraz funkcje. Powiązania pomiędzy działami w gospodarstwie rolniczym. 2. Cechy i specyfika produkcji rolniczej. Czynniki i środki produkcji w rolnictwie. 3. Charakterystyka rolniczej przestrzeni produkcyjnej i obszarów wiejskich. Polskie rolnictwo na tle innych obszarów Unii Europejskiej. 4. Cele i zadania oraz specyfika produkcji roślinnej. Podstawowe pojęcia związane z produkcją roślinną. 5. Uwarunkowania klimatyczne polowej produkcji roślinnej (okres wegetacyjny, rozkład opadów, uwarunkowania termiczne). 6. Uwarunkowania glebowe produkcji roślinnej (mapy glebowe, klasy bonitacyjne i kompleksy glebowe). 7. Rośliny uprawy polowej, ogrodnicze i warzywnicze oraz ich znaczenie gospodarcze. 8. Cele i zadania oraz specyfika produkcji zwierzęcej. Podstawowe pojęcia związane z produkcją zwierzęcą. 9. Gałęzie produkcji zwierzęcej, główne cele chowu zwierząt gospodarskich. Przegląd najważniejszych grup zwierząt. 10. Środki do produkcji roślinnej (nawozy i środki ochrony roślin). 11. Środki do produkcji zwierzęcej (pasze dla zwierząt). 12. Gospodarowanie na trwałych użytkach zielonych. Rola przyrodnicza i gospodarcza trwałych użytków zielonych. 13. Systemy rolnictwa europejskiego. 14. Systemy polowej produkcji roślinnej i uprawy roli (pole, działka, rozłóg, monokultura, płodozmian, uprawa płuzna, uprawa uproszczona). b. tematyka ćwiczeń			
Metoda nauczania: Wykłady			
Sposób zaliczenia wykładów/ćwiczeń: Ocena na podstawie kontroli obecności lub sprawdzian pisemny.			
Pomoce naukowe i literatura: a. literatura obowiązkowa MRiRW, MŚ – „Kodeks Dobrej Praktyki Rolniczej”, Warszawa, 2004. Nazaruk, M. – „Podstawy rolnictwa”, SGGW, Warszawa 1998. b. literatura uzupełniająca Karczmarczyk, S. – „Podstawy produkcji roślinnej”, Szczecin 1997. Klepacki, B. – „Ekonomika i organizacja rolnictwa”, WSiP, Warszawa 1999. Kowalak, Z. – „Produkcja rolnicza”, cz.1 i 2, Poznań 2002. Praca zbiorowa – „Podstawy produkcji zwierzęcej”, Warszawa 1999. Suwara, I. – „Podstawy produkcji roślinnej”, WSiP 1999.			

Matematyka <i>Nazwa przedmiotu</i>	FOL106 <i>Kod przedmiotu</i>	1 <i>Semestr</i>	obligatoryjny <i>Status w programie studiów</i>
60 <i>Liczba godzin zajęć</i>	30 <i>Wykłady</i>	30 <i>Ćwiczenia</i>	6 <i>Liczba punktów ECTS</i>
dr Alina Józwickowska <i>Osoba odpowiedzialna za przedmiot</i>	Katedra Ekonometrii i Statystyki <i>Jednostka organizacyjna</i>		polski <i>Język wykładowy</i>
Cele i zadania przedmiotu: Rozszerzenie wiedzy matematycznej o pojęcia z zakresu tzw. matematyki wyższej, które umożliwią skuteczne studiowanie przedmiotów pokrewnych- statystyki, ekonometrii, matematyki finansowej, ubezpieczeniowej			
Efekty kształcenia – umiejętności i kompetencje: posługiwanie się aparatem analizy matematycznej; formułowanie problemów w terminach macierzy i rozwiązywanie układów równań liniowych.			
Opis przedmiotu: a. tematyka wykładów 1. Rachunek macierzowy: pojęcie macierzy, działania algebraiczne na macierzach. Wyznacznik macierzy kwadratowej. Macierz odwrotna. Rozwiązywanie równań macierzowych. Rząd macierzy. 2. Rozwiązywanie układów równań liniowych. Twierdzenie Kroneckera-Capellego, tw. Cramera, metoda Gaussa. Zastosowanie metody Gaussa do obliczania wyznaczników i odwracania macierzy. Rozwiązywanie układów nierówności liniowych. 3. Przestrzeń wektorowa, liniowa zależność i niezależność wektorów. 4. Ciągi i szeregi liczbowe. Liczba e. 5. Funkcji jednej zmiennej: funkcje elementarne: wykładnicza, logarytmiczna, funkcje cyklometryczne. Granica, ciągłość, własności funkcji ciągłych: tw. Weierstrassa, Darboux. 6. Rachunek różniczkowy funkcji jednej zmiennej: pochodna, różniczka, przyrosty, ekstrema, monotoniczność, wklęsłość, wypukłość funkcji. 7. Rachunek całkowy funkcji jednej zmiennej – całka nieoznaczona, całka oznaczona Riemanna, funkcja górnej granicy całkowania, całka niewłaściwa. 8. Funkcje wielu zmiennych – warstwie, odczytywanie własności funkcji z planu warstwicowego, pochodne cząstkowe, ekstrema lokalne , globalne, ekstrema warunkowe. b. tematyka ćwiczeń Ćwiczenia ściśle związane z tematyką wykładów.			
Metoda nauczania: Zajęcia audytoryjne.			
Sposób zaliczenia wykładów/ćwiczeń: Semestr kończy się egzaminem pisemnym trwającym 120 minut. Do egzaminu dopuszczone są osoby, które uczestniczyły w zajęciach oraz uzyskały co najmniej połowę punktów z dwóch prac kontrolnych, przeprowadzonych w trakcie trwania semestru.			
Pomoce naukowe i literatura: a. literatura obowiązkowa Banaś J., Podstawy matematyki dla ekonomistów, WNT, Warszawa 2005. Dubnicki W., Kłopotowski J., Szapiro T. Analiza matematyczna. Podręcznik dla ekonomistów, PWN, Warszawa 1998. Leitner R., Zarys matematyki wyższej dla inżynierów, Tom I WNT 1995 Leitner R., Zarys matematyki wyższej dla inżynierów, Tom II, WNT 2007 b. literatura uzupełniająca Banaś J., Wędrychowicz S., Zbiór zadań z analizy matematycznej, WNT, 1997 Krysicki W., Włodarski L., Analiza matematyczna w zadaniach, PWN 2005 Stankiewicz W., Zadania z matematyki dla wyższych uczelni technicznych, PWN, 1982			

Prawo <i>Nazwa przedmiotu</i>	FOL207 <i>Kod przedmiotu</i>	2 <i>Semestr</i>	obligatoryjny <i>Status w programie studiów</i>
30	30	<i>Ćwiczenia</i>	5 <i>Liczba punktów ECTS</i>
<i>Liczba godzin zajęć</i>	<i>Wykłady</i>		
dr Paweł Bogacki <i>Osoba odpowiedzialna za przedmiot</i>	Katedra Polityki Agrarnej i Marketingu <i>Jednostka organizacyjna</i>		polski <i>Język wykładowy</i>
Cele i zadania przedmiotu: Celem przedmiotu jest przekazanie studentom podstawowych wiadomości na temat polskiego państwa i prawa, niezbędnych w życiu codziennym i pracy zawodowej. Założeniem jest zapoznanie z teoretycznymi aspektami tworzenia organizacji państwowej i jej systemu normatywnego, jak również przekazanie praktycznej umiejętności korzystania ze źródeł prawa, orientowania się w jego poszczególnych dziedzinach i załatwiania spraw w instytucjach państwowych.			
Efekty kształcenia – umiejętności i kompetencje: Zrozumienie podstawowych zasad prawa, umiejętność korzystania ze źródeł prawa			
Opis przedmiotu: a. tematyka wykładów 1. Zagadnienia wstępne. 2. Podstawy prawa administracyjnego. 3. Podstawy prawa karnego. 4. Podstawy prawa cywilnego i gospodarczego. 5. Podstawy prawa międzynarodowego i prawa Unii Europejskiej.			
Metoda nauczania: Wykład			
Sposób zaliczenia wykładów/ćwiczeń: Egzamin ustny			
Pomoce naukowe i literatura: a. literatura obowiązkowa Filipowicz A., Podstawy prawa dla ekonomistów, Warszawa 2006. Siuda W., Elementy prawa dla ekonomistów, Poznań 2006. b. literatura uzupełniająca Krukowski J., Wstęp do nauki o państwie i prawie, Lublin 2002. Shaw M. N., Prawo międzynarodowe, Warszawa 2000. Stawecki T., Winczorek P., Wstęp do prawoznawstwa, Warszawa 2006. Ustawa z dnia 23.04.1964 r. Kodeks cywilny (Dz. U. Nr 16, poz. 93, z późn. zm.) Ustawa z dnia 06.06.1997 r. Kodeks karny (Dz. U. Nr 88, poz. 553, z późn. zm.) Ustawa z dnia 14.06.1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (t.j. Dz. U. z 2001 r., Nr 98, poz. , z późn. zm.) Ustawa z dnia 06.07.1982 r. o księgach wieczystych i hipotece (Dz. U. Nr 19, poz. 147, z późn. zm.) a) Ustawa z dnia 15.09.2000 r. Kodeks spółek handlowych (Dz. U. Nr 94, poz. 1037, z późn. zm.) Ustawa z dnia 27.07.2002 r. o szczególnych warunkach sprzedaży konsumenckiej (Dz. U. Nr 141, poz. 1176) Ustawa z dnia 02.03.2000 r. o ochronie niektórych praw konsumentów oraz odpowiedzialności za szkodę wyrządzoną przez produkt niebezpieczny (Dz. U. Nr 22, poz. 271) Ustawa z dnia 16.09.1982 r. Prawo spółdzielcze (t.j. Dz. U. z 2003 r. Nr 188, poz. 1848, z późn. zm.)			

Makroekonomia <i>Nazwa przedmiotu</i>	FOL205 <i>Kod przedmiotu</i>	2 <i>Semestr</i>	obligatoryjny <i>Status w programie studiów</i>
60 <i>Liczba godzin zajęć</i>	30 <i>Wykłady</i>	30 <i>Ćwiczenia</i>	6 <i>Liczba punktów ECTS</i>
dr Ewa Mossakowska <i>Osoba odpowiedzialna za przedmiot</i>	Katedra Ekonomii i Polityki Gospodarczej <i>Jednostka organizacyjna</i>		polski <i>Język wykładowy</i>
Cele i zadania przedmiotu: Przekazanie studentom merytorycznej wiedzy o funkcjonowaniu gospodarki narodowej, mechanizmach rozwoju gospodarczego, czynnikach wpływających na koniunkturę gospodarczą. Pokazanie uwarunkowań i zależności ekonomicznych w gospodarce rynkowej oraz narzędzi polityki makroekonomicznej. Przedmiot ma ułatwić studentom identyfikowanie problemów makroekonomicznych, zrozumienie celów i działań polityki makroekonomicznej oraz określenie jej efektów.			
Efekty kształcenia – umiejętności i kompetencje: Rozumienie podstawowych kategorii i zjawisk makroekonomicznych w gospodarce rynkowej oraz wzajemnych zależności i powiązań między nimi. Wykorzystanie różnych koncepcji teoretycznych do analizy równowagi makroekonomicznej. W wyniku opanowania treści przedmiotu student powinien umieć analizować problemy makroekonomiczne, określić czynniki kształtujące poziom rozwoju gospodarczego kraju, bariery rozwoju oraz ocenić skutki polityki pieniężnej i fiskalnej.			
Opis przedmiotu: a. tematyka wykładów Główne kategorie oraz podstawowe problemy makroekonomiczne. Metodologia badań zjawisk o charakterze makroekonomicznym. Modele makroekonomiczne. Główne nurty i kierunki makroekonomii. Makroekonomia Keynesowska i klasyczna. Gospodarka zamknięta i otwarta. Pojęcie produktu narodowego, krajowego i dochodu (brutto i netto). Ruch okrężny dochodów i wydatków. Tworzenie i podział dochodu narodowego. Model klasyczny – prawo Say’a, dostosowana cenowe, krzywa zagregowanej podaży. Podstawowe zależności w teorii Keynesa. Oszczędności a inwestycje. Popyt i podaż zagregowana. Składniki popytu globalnego. Popytowe determinanty zagregowanej produkcji. Mechanizm mnożnika inwestycyjnego. Paradoks zapobiegliwości. Równowaga z uwzględnieniem budżetu państwa. Popyt państwa na dobra i usługi. Mnożnik budżetowy. Koncepcja interwencjonizmu państwowego. Wzrost i rozwój gospodarczy. Czynniki wzrostu gospodarczego. Cykl koniunkturalny i jego fazy (klasyczny i współczesny), punkty zwrotne cyklu. Teorie pieniądza. Pieniądz i system bankowy. Funkcje pieniądza. Kreacja pieniądza przez banki. Rynek pieniądza. Stopa procentowa. Inflacja - pojęcie i przyczyny. Inflacja popytowa i kosztowa. Monetarystyczna teoria inflacji. Polityka pieniężna banku centralnego. Funkcje banku centralnego. Instrumenty polityki monetarnej. Rola sektora publicznego w gospodarce narodowej. Budżet państwa. Wpływy i wydatki budżetowe. Wielkości kształtujące stan budżetu. Polityka fiskalna i jej instrumenty. Równowaga i nierównowaga budżetu. Deficyt budżetowy i sposoby jego finansowania. Dług publiczny – pojęcie, wpływ na wzrost gospodarczy, koszty obsługi długu. Bezrobocie – pojęcie, skutki. Rynek pracy. Rodzaje bezrobocia (bezrobocie naturalne, strukturalne, koniunkturalne, klasyczne). Przyczyny bezrobocia - różne ujęcia w znanych teoriach ekonomicznych. Metody walki z bezrobociem. Równowaga makroekonomiczna. Równowaga w ujęciu keynesowskim i w ujęciu neoklasycznym. Model popytowy z państwem i handlem zagranicznym. Równowaga ogólna na rynku towarowym i pieniężnym w gospodarce zamkniętej w świetle modelu IS-LM. Wymiana międzynarodowa. Teoria kosztów komparatywnych. Bilans handlowy i płatniczy kraju. Polityka handlowa. Międzynarodowy system walutowy. Różne systemy kursów walutowych. Równowaga zewnętrzna. Mechanizm przywracania równowagi. b. tematyka ćwiczeń Podstawowe pojęcia makroekonomiczne. Metody liczenia różnych kategorii dochodu narodowego. Dochód narodowy w ujęciu nominalnym i realnym. Deflator dochodu narodowego. Porównywanie globalnych efektów działalności gospodarczej – PKB per capita, dochód wyrażony w parytecie siły nabywczej. Dysproporcje w podziale dochodu narodowego (krzywa Lorenza). Prosty model zagregowanego popytu. Wyznaczanie keynesowskiej funkcji konsumpcji. Krańcowa skłonność do konsumpcji. Konsumpcja ukierunkowana na przyszłość. Wyznaczanie funkcji inwestycji. Równowaga między inwestycjami i oszczędnościami. Graficzne wyznaczanie równowagi w gospodarce zamkniętej bez sektora państwowego i z sektorem państwowym. Wyznaczanie ceny najmu kapitału. Mierniki wzrostu i rozwoju gospodarczego. Modele wzrostu gospodarczego – model Harroda, Domara, Solowa. Bariery wzrostu. Model mnożnika – akceleratora. Ilościowa teoria pieniądza Fishera. Popyt na pieniądź i czynniki określające. Wyznaczanie krzywej popytu na pieniądź. Określanie maksymalnej kreacji pieniądza bezgotówkowego. Mierzenie inflacji: wskaźniki wzrostu cen. Nominalne i realne wskaźniki ekonomiczne. Podatki – istota, rodzaje (podatki bezpośrednie i pośrednie). Wydatki realne i transferowe. Wysokość stóp podatkowych a dochód fiskalny - krzywa Laffera. Mierzenie bezrobocia. Bezrobocie a inflacja (krzywa Phillipsa). Określanie wpływu polityki pieniężnej i fiskalnej na równowagę gospodarczą – mechanizm transmisyjny. Korzyści z wymiany międzynarodowej, rola ceł. Eksport, import a zatrudnienie. Kurs walutowy – nominalny i realny. Określanie korzyści komparatywnych. Wpływ dewaluacji i rewaluacji waluty krajowej na saldo bilansu handlowego i płatniczego. Integracja gospodarcza.			
Metoda nauczania: Werbalna, wizualna, wykorzystanie metod matematycznych i statystycznych, analiza przypadków.			
Sposób zaliczenia wykładów/ćwiczeń: Wykłady – egzamin pisemny (test wyboru i zadania), Ćwiczenia – kolokwia pisemne (test wyboru, zadania, pytania opisowe), aktywność na zajęciach.			
Pomoce naukowe i literatura: Materiały pomocnicze w formie pisemnej, folie, prezentacje multimedialne. a. literatura obowiązkowa Begg D., Fischer S., Dornbusch R.: Makroekonomia, PWE, Warszawa 2007. Barro R. J.: Makroekonomia, PWE, Warszawa 1997. Milewski R., Kwiatkowski E.: Podstawy ekonomii, PWN, Warszawa 2006. Zawojcka A., Daniłowska A.: Zbiór zadań z ekonomii z rozwiązaniami, Wyd. SGGW, Warszawa 2002			

Komunikowanie społeczne <i>Nazwa przedmiotu</i>	FOL204 <i>Kod przedmiotu</i>	2 <i>Semestr</i>	obligatoryjny <i>Status w programie studiów</i>
30 <i>Liczba godzin zajęć</i>	15 <i>Wykłady</i>	15 <i>Ćwiczenia</i>	3 <i>Liczba punktów ECTS</i>
dr hab. Krystyna Krzyżanowska – prof. SGGW <i>Osoba odpowiedzialna za przedmiot</i>	Katedra Ekonomiki Edukacji, Komunikowania i Doradztwa <i>Jednostka organizacyjna</i>		polski <i>Język wykładowy</i>
Cele i zadania przedmiotu: Celem poznawczym jest przedstawienie podstaw psychologicznych i socjologicznych teorii komunikacji społecznej oraz przekazanie wiedzy z zakresu komunikowania interpersonalnego, komunikowania w grupie i komunikowania masowego			
Efekty kształcenia – umiejętności i kompetencje: kształtowanie umiejętności społecznych studentów związanych ze skutecznym porozumiewaniem się w życiu prywatnym i zawodowym, a także umiejętności właściwego przekazywania informacji i aktywnego przysłuchiwanie się.			
Opis przedmiotu: a. tematyka wykładów Definicje i modele procesu komunikowania. Rodzaje sytuacji komunikacyjnych. Cele i zasady komunikowania interpersonalnego. Tradycje w dziedzinie teorii komunikacji (socjopsychologiczna, cybernetyczna, retoryczna, socjokulturowa, krytyczna i fenomenologiczna). Znaczenie słuchania dla skutecznego komunikowania się (rodzaje i style słuchania). Istota i zasady skutecznego komunikowania informacyjnego i perswazyjnego. Sztuka argumentacji i skutecznej perswazji. Podstawowe funkcje zachowań niewerbalnych Kategorie zachowań niewerbalnych: aparycja, kinezyka, proksemika, haptyka, chronemika, parajęzyk. Komunikowanie w grupie (proces tworzenia grupy, etapy rozwoju grupy wg Tuckmana, bariery utrudniające skuteczne porozumiewanie się w grupie zadaniowej, kierowanie grupą). Komunikowanie w organizacji (poziomy komunikowania wg Mc Quaila, komunikowanie wewnętrzne i zewnętrzne, kierunki komunikowania instytucjonalnego). Podstawowe zasady prezentacji i wystąpień w public relations. Komunikowanie masowe (cechy procesu komunikowania masowego, systematyka mass mediów, funkcje środków masowego przekazu, usytuowanie komunikatora masowego w społecznym systemie medialnym, skutki komunikowania masowego). b. tematyka ćwiczeń Podstawowe formy komunikowania. Zasady poprawnego porozumiewania się. Zakłócenia w procesie komunikowania. Komunikowanie werbalne (natura języka, pułapki i bariery w werbalnej interakcji). Znaczenie raportu w efektywnym procesie komunikowania (charakterystyka i identyfikacja typów zachowań w sytuacjach komunikacyjnych). Formy wypowiedzi w komunikacji niewerbalnej (mowa ciała, komunikowanie parafrazowane). Czteroskładnikowy model informacji: autoprezentacja, kontakt interpersonalny, apel. Znaczenie informacji zwrotnej dla skutecznego porozumiewania się (cechy dobrze sformułowanej informacji zwrotnej, sposoby przekazywania feedbacku, najczęściej popełniane błędy, wskazówki dla przyjmujących i przekazujących informację zwrotną). Profesjonalne prezentacje w public relations.			
Metoda nauczania: Praca w grupach, metoda inscenizacji, wykład.			
Sposób zaliczenia wykładów/ćwiczeń: Zaliczenie pisemne.			
Pomoce naukowe i literatura: foliogramy, filmy, testy, rysunki, rekwizyty. a. literatura obowiązkowa B. Dobek – Ostrowska: Podstawy komunikowania społecznego. Wydaw. Astrum, Wrocław 2004. W. Głodowski: Komunikowanie interpersonalne. Wydaw. HANSA COMMUNICATION, Warszawa 2001. D.McQuail: Teoria komunikowania masowego. Red.nauk. T.Goban-Klas. Wydaw. PWN. Warszawa 2008. b. literatura uzupełniająca T. Goban – Klas: Media i komunikowanie masowe. PWN, Warszawa –Kraków, 2004. D.G. Leathers: Komunikacja niewerbalna. Red. Nauk.Z. Necki. Wydaw. PWN, Warszawa 2007. H. Boland: Podstawy komunikowania w doradztwie. Wyd. CDiEwR, Poznań 1995. K.Adams, G.J. Galanes: Komunikacja w grupach. Wydaw. PWN, Warszawa 2008 (Przekład D.Kobylińska, P. Kobyliński) A.Pease: Mowa ciała. Wydaw. JEDNOŚĆ, Kielce 2001. G. Zaraziński .: Komunikacja i media. Wprowadzenie. Wydaw. Sprint, Siedlce 2006 J. Fras: Studia nad mediami i komunikowaniem masowym. Teoria. Rynek.Społeczeństwo. Wydaw. A. Marszałek, Toruń 2007. E. Griffin: Podstawy komunikacji społecznej. Gdańskie Wydawnictwo Psychologiczne, Gdańsk 2003			

Ekonomika gospodarki żywnościowej <i>Nazwa przedmiotu</i>	FOL201 <i>Kod przedmiotu</i>	2 <i>Semestr</i>	obligatoryjny <i>Status w programie studiów</i>
30	15	15	3
<i>Liczba godzin zajęć</i>	<i>Wykłady</i>	<i>Ćwiczenia</i>	<i>Liczba punktów ECTS</i>
dr inż. Dorota Komorowska <i>Osoba odpowiedzialna za przedmiot</i>	Katedra Ekonomiki Rolnictwa i MSG <i>Jednostka organizacyjna</i>		polski <i>Język wykładowy</i>
Cele i zadania przedmiotu: Celem przedmiotu „Ekonomika gospodarki żywnościowej” jest zapoznanie z podstawowymi pojęciami, specyfiką, ekonomiką i organizacją produkcji w gospodarce żywnościowej. Przybliżenie powiązań i zależności występujących w tym obszarze. Przedstawienie kierunków i czynników rozwoju współczesnej gospodarki żywnościowej.			
Efekty kształcenia – umiejętności i kompetencje: Rozumienie powiązań w gospodarce żywnościowej pomiędzy poszczególnymi jej ogniwami. Umiejętność interpretowania zależności ekonomicznych i problemów praktyki gospodarczej w obszarze gospodarki żywnościowej.			
Opis przedmiotu:			
a. tematyka wykładów			
<ol style="list-style-type: none"> 1. Historyczny proces kształtowania gospodarki żywnościowej. Ewolucyjne przemiany w zakresie udziału rolnictwa w wytwarzaniu finalnych produktów żywnościowych. 2. Pojęcie i charakterystyka współczesnej gospodarki żywnościowej. Działy i gałęzie gospodarki narodowej uczestniczące w wytwarzaniu żywności. 3. Charakterystyka poszczególnych ogniw gospodarki żywnościowej, tj.: produkcji środków produkcji dla rolnictwa, produkcji rolniczej i nierolniczej, przemysłu przetwarzającego surowce rolnicze i nierolnicze pochodzenia, obrotu żywnością i przetwarzania końcowego żywności. 4. Przepływy i powiązania pomiędzy poszczególnymi ogniwami gospodarki żywnościowej. 5. Ekonomika i organizacja produkcji w gospodarce żywnościowej. 6. Gospodarka żywnościowa a agrobiznes. Modele tworzenia agrobiznesu, tzn. integracja pionowa dziedzin zaangażowanych w wytwarzanie żywności przez kontrakt lub wspólną własność. Konglomeraty w produkcji żywności. 7. Czynniki kształtujące ekonomikę i rozwój współczesnej gospodarki żywnościowej. 8. Udział gospodarki żywnościowej w gospodarce narodowej (udział w zasobach produkcyjnych i w tworzeniu dochodu narodowego). 9. Tendencje zmian w konsumpcji żywności, względy zdrowotne i dietetyczne. 10. Pojęcie bezpieczeństwa żywnościowego. Regulacje w gospodarce żywnościowej. 11. Gospodarka żywnościowa w Polsce na tle innych krajów Unii Europejskiej. 12. Problemy światowej gospodarki żywnościowej. 			
b. tematyka ćwiczeń			
Celem ćwiczeń jest pogłębienie tematyki wykładowej przedmiotu w formie analiz ekonomicznych, dyskusji problemowych i zadań odpowiednio do zakresu materiału wykładowego.			
Metoda nauczania:			
Wykład i ćwiczenia pogłębiające problematykę wykładową przedmiotu.			
Sposób zaliczenia wykładów/ćwiczeń:			
Zaliczenie pisemne.			
Pomoce naukowe i literatura:			
a. literatura obowiązkowa			
Grabowski S.: Ekonomika gospodarki żywnościowej, PWSBiA, Warszawa 1995			
Tracy M.: Polityka rolno-żywnościowa w gospodarce rynkowej, UW, Warszawa 1997			
Woś A.: Podstawy agrobiznesu, PWSBiA, Warszawa 1996			
b. literatura uzupełniająca			
Tomczak F.: Od rolnictwa do agrobiznesu. Transformacja gospodarki rolniczo-żywnościowej Stanów Zjednoczonych Ameryki Północnej, SGH, Warszawa 2007			
Łuczka-Bakuła W.: Gospodarka żywnościowa i obszary wiejskie wobec procesu globalizacji, AE w Poznaniu, Poznań 2004			
Grochowska M.: Bezpieczeństwo żywności i żywienia, AE w Poznaniu, Poznań 2006			
Czyżewski A., Sapa A.: Mechanizm wymiany rolno - żywnościowej Polski z krajami UE, AE w Poznaniu, Poznań 2003			

Statystyka <i>Nazwa przedmiotu</i>	FOL206 <i>Kod przedmiotu</i>	2 <i>Semestr</i>	obligatoryjny <i>Status w programie studiów</i>
30 <i>Liczba godzin zajęć</i>	15 <i>Wykłady</i>	15 <i>Ćwiczenia</i>	5 <i>Liczba punktów ECTS</i>
dr hab. Ewa Drabik- prof. SGGW <i>Osoba odpowiedzialna za przedmiot</i>	Katedra Ekonomiki Rolnictwa i MSG <i>Jednostka organizacyjna</i>		polski <i>Język wykładowy</i>
Cele i zadania przedmiotu: Celem zajęć jest zapoznanie studentów z podstawowymi miarami wykorzystywanymi w statystyce opisowej, z elementami rachunku prawdopodobieństwa oraz przygotowanie studentów do wykonywania zadań związanych z wnioskowaniem statystycznym.			
Efekty kształcenia – umiejętności i kompetencje: Student powinien rozumieć rolę i istotę statystyki, znać podstawowe miary i rozkłady, projektować eksperymenty statystyczne, a także weryfikować hipotezy.			
Opis przedmiotu: a. tematyka wykładów Przedmiot statystyki, metody zbierania materiału statystycznego, analiza wyników obserwacji i rachunku prawdopodobieństwa w doświadczalnictwie. Miary położenia, przeciętne pozycyjne, miary zmienności, wariancja i jej własności, odchylenie standardowe, mediana, kwartyle, dominanta, współczynnik zmienności. Rozkład jednopunktowy, dwupunktowy, dwumianowy. Rozkład Poissona, jednostajny i normalny. Zmienne losowe dwuwymiarowe dyskretne i ciągłe. Rozkład prawdopodobieństwa i dystrybuanta zmiennej losowej dwuwymiarowej typu dyskretnego i ciągłego. Rodzaje zbieżności ciągów losowych. Nierówność Czebyszewa. Prawa wielkich liczb: Bernoulliego, Czebyszewa, Poissona, Chinczyna. Twierdzenie graniczne Moivre'a – Laplace'a. Podstawowe pojęcia i twierdzenia: przestrzeń próbkowa, statystyki z próby, parametry empiryczne. Rozkłady prawdopodobieństwa występujące w statystyce: chi-kwadrat, t-Studenta, F- Snedecora. Estymatory i ich klasyfikacja: zgodność, nieobciążoność, efektywność, efektywność asymptotyczna. Estymatory wartości przeciętnej i wariancji. Hipoteza statystyczna. Test statystyczny. Techniki losowania prób. Projektowanie eksperymentów statystycznych. Obszar krytyczny. Błędy pierwszego i drugiego rodzaju. Poziom ufności, poziom istotności. Moc testu. Weryfikacja hipotezy parametrycznej o wartości przeciętnej w populacji generalnej. Weryfikacja hipotezy parametrycznej o wariancji. Test istotności t- Studenta dla różnicy dwóch średnich normalnych. Test zgodności chi-kwadrat. Weryfikacja hipotezy nieparametrycznej o postaci rozkładu cechy w populacji. Weryfikacja hipotez nieparametrycznych o niezależności zmiennych losowych. Przedziały ufności. Wyznaczanie przedziału ufności dla oszacowania wartości przeciętnej w populacji generalnej dla dużej i małej próby. Przedział ufności dla oszacowania wariancji w populacji generalnej. Testy nieparametryczne. Pojęcie zależności funkcyjnej i stochastycznej. Charakterystyki próby dwóch zmiennych. Kowariancja pomiędzy cechą X i Y. Korelacja dwóch zmiennych. b. tematyka ćwiczeń Analiza wyników obserwacji. Szeregi statystyczne. Miary położenia: średnie –arytmetyczna, geometryczna, harmoniczna. Przeciętne pozycyjne: mediana, kwartyle, dominanta. Miary zmienności: wariancja, odchylenie standardowe, odchylenie ćwiartkowe. Momenty zwykłe i centralne, miary asymetrii i koncentracji. Prawdopodobieństwo warunkowe i niezależność zdarzeń. Twierdzenie o prawdopodobieństwie całkowitym. Wzór Bayesa. Dystrybuanta zmiennej losowej. Parametry rozkładu zmiennej losowej: wartość oczekiwana i jej własności, wariancja i jej własności, odchylenie standardowe, mediana, kwartyle, dominanta, współczynnik zmienności. Rozkład jednopunktowy, dwupunktowy, dwumianowy. Rozkład Poissona, jednostajny i normalny. Prawa wielkich liczb. Rozkład prawdopodobieństwa i dystrybuanta zmiennej losowej dwuwymiarowej typu dyskretnego i ciągłego. Rozkłady prawdopodobieństwa występujące w statystyce: chi-kwadrat, t-Studenta, F- Snedecora. Weryfikacja hipotezy parametrycznej o wartości przeciętnej w populacji generalnej. Weryfikacja hipotezy parametrycznej o wariancji. Test istotności t- Studenta dla różnicy dwóch średnich normalnych. Test zgodności chi-kwadrat. Weryfikacja hipotezy nieparametrycznej o postaci rozkładu cechy w populacji. Weryfikacja hipotez nieparametrycznych o niezależności zmiennych losowych. Przedziały ufności. Wyznaczanie przedziału ufności dla oszacowania wartości przeciętnej w populacji generalnej dla dużej i małej próby. Przedział ufności dla oszacowania wariancji w populacji generalnej. Kowariancja pomiędzy cechą X i Y. Korelacja dwóch zmiennych. Diagram korelacyjny. Tablica korelacyjna. Funkcje regresji. Szacowanie parametrów linii regresji uproszczoną metodą najmniejszych kwadratów. Mierniki zależności: współczynnik zbieżności, korelacja Pearsona, korelacja rang Spearmana. Kolokwium sprawdzające.			
Metoda nauczania: Zajęcia tablicowe (wykład), zajęcia laboratoryjne (ćwiczenia).			
Sposób zaliczenia wykładów/ćwiczeń: Test sprawdzający/ kolokwium zaliczeniowe.			
Pomoce naukowe i literatura: a. literatura obowiązkowa Gajek L., Kałużska M., Wnioskowanie statystyczne, Wydawnictwa Naukowo- Techniczne, Warszawa 1996. Dąbkowski J., Statgraphics, komputerowa oficyna wydawnicza HELP, Warszawa 1992. Greń J., Modele i zadania statystyki matematycznej, Warszawa 1975. Hellwig Z., Elementy rachunku prawdopodobieństwa i statystyki matematycznej, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 1987. Krysicki W., Bartos J., Dyczka W., Królikowska K., Wasilewski M., Rachunek prawdopodobieństwa i statystyka matematyczna w zadaniach Cz I. Rachunek prawdopodobieństwa, PWN, Warszawa 2000. Cz II. Statystyka matematyczna, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 1993. b. literatura uzupełniająca Platt Cz., Problemy rachunku prawdopodobieństwa i statystyki matematycznej, PWN, Warszawa 1981. Plucińska A., Pluciński E., Probabilistyka. Rachunek prawdopodobieństwa. Statystyka matematyczna. Procesy stochastyczne Wydawnictwo naukowo-Techniczne, Warszawa 2000. Wywiół J., Kończak G., Przykłady wnioskowania statystycznego za pomocą komputerowego pakietu SPSS, Wydawnictwo PLJ, Warszawa 1996. Zajac K., Zarys metod statystycznych, PWE, Warszawa 1994.			

Finanse <i>Nazwa przedmiotu</i>	FOL203 <i>Kod przedmiotu</i>	2 <i>Semestr</i>	obligatoryjny <i>Status w programie studiów</i>
45 <i>Liczba godzin zajęć</i>	15 <i>Wykłady</i>	30 <i>Ćwiczenia</i>	6 <i>Liczba punktów ECTS</i>
dr inż. Anna Milewska <i>Osoba odpowiedzialna za przedmiot</i>	Katedra Polityki Agrarnej i Marketingu <i>Jednostka organizacyjna</i>		polski <i>Język wykładowy</i>
Cele i zadania przedmiotu: Realizacja programu tego przedmiotu ma za zadanie zaznajomić studenta z podstawowymi zjawiskami i kategoriami finansowymi, ich wzajemnymi złożonymi powiązaniem i głównymi teoriami finansowymi a także ułatwić studentowi rozpoznawanie oraz zrozumienie zjawisk i procesów zachodzących w dynamicznie rozwijającym się świecie szeroko rozumianych finansów. Celem przedmiotu jest również wprowadzenie studentów w płaszczyznę zjawisk finansowych (pieniężnych) ujętych w aspektach teoretycznych ale odnoszących się i mających zastosowanie w praktyce gospodarczej wielu podmiotów.			
Efekty kształcenia – umiejętności i kompetencje: Po zakończeniu kursu studenci powinni nabyć umiejętności związane z rozpoznaniem, kwalifikowaniem i znaczeniem podstawowych przepływów pieniężnych zarówno dla gospodarki narodowej, instytucji finansowych, jednostek gospodarczych oraz gospodarstw domowych.			
Opis przedmiotu: a. tematyka wykładów 1. Finanse jako nauka (zjawiska pieniężne w sferze zainteresowań nauki ekonomii, powiązanie nauki o finansach finansów innymi dyscyplinami naukowymi) 2. Pojęcie finansów i zjawisk finansowych (istota, teorie i funkcje) 3. Systematyka funkcjonalna i podmiotowa zjawisk finansowych 4. Znaczenie finansów w tworzeniu, wymianie i podziale produktu społecznego (procesy rzeczowe i pieniężne w gospodarce rynkowej) 5. Gospodarka finansowa (etapy i czynności związane z konstrukcją planów, ich realizacją oraz analizą i kontrolą pieniądza) 6. Polityka finansowa i jej komponenty (podmiotowa i przedmiotowa płaszczyzna polityki finansowej, rodzaje polityki finansowej, znaczenie polityki fiskalnej) 7. Ważniejsze kategorie finansowe według kryterium dochodowego i ryzyka (kategorie dotyczące całokształtu działalności ekonomicznej podmiotu, dochód i ryzyko inwestycji finansowej) 8. System finansowy gospodarki rynkowej – podstawowe zagadnienia (pojęcie, rola, zadania i struktura systemu finansowego, instytucje finansowe i zakres ich czynności) 9. Segment rynku finansowego i jego elementy 10. Zjawisko kryzysu finansowego i jego determinanty 11. Wybrane zagadnienia z zakresu finansów publicznych (system a sektor finansów publicznych, środki publiczne- źródła ich pochodzenie i kierunki ich rozdysponowania) 12. Finanse samorządu terytorialnego – podstawowe zagadnienia 13. Finanse przedsiębiorstw – wybrane zagadnienia b. tematyka ćwiczeń 1. Struktura finansowa gospodarki narodowej (sektory i podmioty biorące udział w operacjach finansowych) 2. Sektor publiczny – charakterystyka strumieni i przepływów pieniężnych zasilających i odpływających z tego sektora 3. Przedsiębiorstwa niefinansowe – ich znaczenie dla systemu finansowego 4. Budżet państwa – nadrzędny plan finansowy sektora publicznego 5. Instytucje finansowe – źródła ich dochodów i kierunki wydatkowania środków pieniężnych 6. Finanse ludności – determinanty i charakter przepływów pieniężnych 7. Wartość pieniądza w czasie (wartość początkowa pieniądza i wartość przyszła) 8. Kreacja pieniądza przez banki. Czynniki determinujące podaż pieniądza na rynku () 9. System finansowy przedsiębiorstwa oraz uwarunkowania decyzji finansowych 10. Źródła i formy finansowania przedsiębiorstw 11. Czynniki kształtujące wynik finansowy, zasady i kierunki podziału wyniku finansowego			
Metoda nauczania: Wykład obejmuje podstawowy zakres zagadnień z w/w przedmiotu. Podczas ćwiczeń realizowane są przykłady praktyczne ilustrujące zagadnienia wykładowe. Metody ćwiczeniowe: case study, analiza, wnioskowanie indukcyjne i dedukcyjne podejmowane przez studentów. Ćwiczenia realizowane będą w blokach 2-godzinnych.			
Sposób zaliczenia wykładów/ćwiczeń: Zaliczenie ćwiczeń w formie pisemnej oraz egzamin pisemny.			
Pomoce naukowe i literatura: a. literatura obowiązkowa Owsiak S. „Finanse publiczne. Teoria i praktyka” Wyd. PWN, Warszawa 2005 Podstawka M. „Podstawy finansów- teoria i praktyka” Wyd. SGGW Warszawa 2005 Ziółkowska W. „Finanse publiczne. Teoria i zastosowanie” Wyd. Wyższej Szkoły Bankowej, Poznań 2005, b. literatura uzupełniająca Pietrzak B, Polański Z., Woźniak B. (red.) „System finansowy w Polsce (wyd. 2)” Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2003 Misiąg W., Malinowska – Misiąg E. „Finanse publiczne w Polsce” Wyd. LexisNexis, Warszawa 2007, Salachna J. Ruśkowski E. (red.) „finanse publiczne - komentarz praktyczny” wyd. ODDiK, Gdańsk 2007, Chojna-Duch E. „Polskie prawo finansowe, finanse publiczne” Wyd. LexisNexis, Warszawa 2007 Osiatyński J. „Finanse publiczne – ekonomia i polityka”, wyd. PWN, Warszawa 2006 Korenik D., Korenik S., „Podstawy finansów” Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2004 Borodo A. „Samorząd terytorialny- system prawnofinansowy” Wyd. LexisNexis, Warszawa 2004 Korenik S., „Podstawy finansów. Elementy wybrane, Wyd. Wyższej Szkoły Zarządzania Finanse finansów we Wrocławiu Wrocław 2001 Gaudemet P.M., Molinier J. „Finanse publiczne”, Wyd. KiK, Warszawa 2000, Wypych M., „Finanse i instrumenty finansowe, Wyd. Absolwent, Łódź 1999, Fedorowicz Z. „Podstawy teorii finansów publicznych” Wyd. SGH, Warszawa 1993 oraz wybrane akty prawne			

Podstawy Zarządzania <i>Nazwa przedmiotu</i>	FOL202 <i>Kod przedmiotu</i>	2 <i>Semestr</i>	obligatoryjny <i>Status w programie studiów</i>
30	30		4
<i>Liczba godzin zajęć</i>	<i>Wykłady</i>	<i>Ćwiczenia</i>	<i>Liczba punktów ECTS</i>
dr Mariusz Maciejczak <i>Osoba odpowiedzialna za przedmiot</i>	Katedra Ekonomiki i Organizacji Przedsiębiorstw <i>Jednostka organizacyjna</i>		polski <i>Język wykładowy</i>
Cele i zadania przedmiotu: Celem przedmiotu jest zapoznanie studentów z teoretycznymi i praktycznymi aspektami zarządzania. Przekazana zostanie wiedza na temat istoty i znaczenia oraz celów i funkcji zarządzania w dynamicznie zmieniających się warunkach gospodarowania. W oparciu o przykłady z życia gospodarczego omówione zostaną podstawowe funkcje zarządzania tj. planowanie, organizowanie, kierowanie i kontrola. Studenci posiadają umiejętności identyfikacji, wdrażania i oceny różnych stylów, metod i koncepcji zarządzania. Przedstawione zostaną również etyczny i kulturowy zakresy zarządzania oraz wyzwania stojące przed zarządzaniem w warunkach globalizacji.			
Efekty kształcenia – umiejętności i kompetencje: Efektem kształcenia będzie rozumienie przez studentów istoty i mechanizmów funkcjonowania organizacji; zasad, prawidłowości i instrumentów zarządzania; identyfikacji i analizy problemów współczesnego zarządzania oraz umiejętność zastosowania uzyskanej wiedzy w dynamicznym środowisku biznesowym.			
Opis przedmiotu: a. tematyka wykładów 1. Historia nauki zarządzania. Szkoły i obecne kierunki rozwoju. 2. Organizacja a przedsiębiorstwo. Formy prawne i organizacyjne oraz formy własności przedsiębiorstw. 3. Decydowanie. Procesy informacyjno-decyzyjne. 4. Systemy celów w organizacjach. Efektywność organizacji. 5. Planowanie w przedsiębiorstwie z uwzględnieniem zmiennych warunków otoczenia. 6. Strategia i planowanie strategiczne. 7. Organizowanie. Struktury organizacyjne, stanowiska i ich rodzaje. 8. Modele władzy. Jej źródła i konfiguracje. Pojęcie autorytetu. Metody oceny pracowników. 9. Psychologiczne podstawy teorii motywacji. 10. Zarządzanie zasobami ludzkimi. Tożsamość, style kierowania i kultura organizacji. Etyka biznesu. 11. Kontrola i kontroling. 12. TQM 13. Samorząd załogi a nadzór korporacyjny w przedsiębiorstwie w świetle jego roli, historii i ustawodawstwa. 14. Zarządzanie zmianami w organizacji. 15. E-biznes i globalne zarządzanie w sferze technologii.			
Metoda nauczania: Zajęcia będą prowadzone w oparciu o metody warsztatowe z wykorzystaniem elementów wykładu, pracy grupowej, pracy indywidualnej; z użyciem różnych metod aktywizacyjnych i moderacyjnych oraz pomocy naukowych.			
Sposób zaliczenia wykładów/ćwiczeń: Zaliczenie na podstawie przygotowanego projektu i dyskusji nad nim.			
Pomoce naukowe i literatura: a. literatura obowiązkowa Griffin R.W. „Podstawy zarządzania organizacjami”, PWN, Warszawa 2001. Kozłowski A.K., Piotrowski Wł. (red.) „Zarządzanie. Teoria i praktyka”, PWN, 1996. Pietrzak M. „Podstawy zarządzania. Studia przypadków i inne ćwiczenia aktywizujące”, Wyd. SGGW, Warszawa 2004. b. literatura uzupełniająca Steinmann H., Schreyoegg G. „Zarządzanie. Podstawy kierowania przedsiębiorstwem. Koncepcje, funkcje, przykłady”, Oficyna Wyd. Politechniki Wrocławskiej, Wrocław 2001. Periodyki związane z zarządzaniem: „Harvard Business Review Polska”, „Organizacja i Kierowanie”, „Ekonomika i Organizacja Przedsiębiorstwa”, „Przegląd Organizacji”, „Manager”, „Zarządzanie na Świecie”. Strony internetowe o tematyce zarządzania.			

Ekonomika i Organizacja Przedsiębiorstw <i>Nazwa przedmiotu</i>	FOL301 <i>Kod przedmiotu</i>	3 <i>Semestr</i>	obligatoryjny <i>Status w programie studiów</i>
45 <i>Liczba godzin zajęć</i>	15 <i>Wykłady</i>	30 <i>Ćwiczenia</i>	4 <i>Liczba punktów ECTS</i>
Tomasz Kondraszuk <i>Osoba odpowiedzialna za przedmiot</i>	Katedra: Ekonomiki i Organizacji Przedsiębiorstw <i>Jednostka organizacyjna</i>		polski <i>Język wykładowy</i>
Cele i zadania przedmiotu: Celem przedmiotu jest zapoznanie studentów z ogólną teorią ekonomiki i organizacji przedsiębiorstw, ze szczególnym uwzględnieniem przedsiębiorstw (gospodarstw) rolniczych. Omówiona zostanie specyfika działalności rolniczej i wynikające stąd różnice w rachunku kosztów i sporządzaniu sprawozdań finansowych. Przedmiot obejmuje rachunek ekonomiczny zarówno na etapie analizy, planowania i kontroli działalności przedsiębiorstw.			
Efekty kształcenia – umiejętności i kompetencje: Zakładamy, że po zajęciach student będzie potrafił: <ul style="list-style-type: none"> • Samodzielnie sporządzić analizę działalności gospodarczej w przedsiębiorstwie. • Przygotować kalkulację opłacalności dla wybranych działalności i ustalić optymalną strukturę produkcji w dowolnym przedsiębiorstwie w tym również w przedsiębiorstwie (gospodarstwie) rolniczym. • Sporządzić budżet i sprawozdania finansowe pro-forma dla wybranego roku obrachunkowego. 			
Opis przedmiotu: a. tematyka wykładów Zakres i zadania ekonomiki i organizacji przedsiębiorstw. Planowanie strategiczne i operacyjne w przedsiębiorstwie. Proces produkcji i czynniki produkcji (ziemia, kapitał, praca). Rachunek ekonomiczny w przedsiębiorstwie. Koszty produkcji i ich rodzaje. Kalkulacje kosztów. Koszty przeciętne i koszty krańcowe. Definicja kosztu księgowego i ekonomicznego. Koszt alternatywny. Produkt całkowity, przeciętny i krańcowy. Przychody i zysk (całkowity, przeciętny i krańcowy). Wybór optymalnej struktury produkcji. Analiza prognozy rentowności. Dźwignia operacyjna i finansowa. Przepływ środków pieniężnych w przedsiębiorstwach. Przepływy operacyjne. Przepływy inwestycyjne. Przepływy finansowe. Podstawowe uwarunkowania funkcjonowania przedsiębiorstw rolniczych. Organizacja i ekonomika produkcji zwierzęcej. Organizacja i ekonomika produkcji roślinnej. Wyniki ekonomiczne i finansowe gospodarstwa. Planowanie kompleksowe w przedsiębiorstwie rolniczym. b. tematyka ćwiczeń Opis przedsiębiorstwa (gospodarstwa). Analiza zasobów. Weryfikacja danych z gospodarstw i instytucji. Gra decyzyjna – Wypożyczalnia kaset Video. Gra decyzyjna – Nowalijki. Koszty stałe i zmienne w zarządzaniu przedsiębiorstwem. Wybór strategii sprzedaży (na podstawie gry). Kalkulacje. Kryteria wyboru optymalnej struktury produkcji. Obliczanie skutków funkcjonowania dźwigni operacyjnej i finansowej na wynik finansowy przedsiębiorstwa. Mechanizm dźwigni a ryzyko operacyjne i finansowe. Gra decyzyjna – ustalanie poziomu zapasów w przedsiębiorstwie. Koszty utrzymania i eksploatacji środków trwałych. Analiza sytuacji finansowej przedsiębiorstwa w zależności od uzyskiwanych przepływów. Organizacja produkcji roślinnej i zwierzęcej. Nadwyżki bezpośrednie wybranych działalności. Rozdysponowanie produkcji (sprzedaż). Zakupy i opłaty działalności operacyjnej. Bilans środków pieniężnych. Arkusz kalkulacyjny PROC. Rachunek wyników i bilans majątkowy gospodarstwa. Plan gospodarczo-finansowy przy pomocy programu PRO ^c . Model optymalizacyjny (arkusz - solver).			
Metoda nauczania: Aktywna praca studentów nad rozwiązywanymi problemami z wykorzystaniem arkuszy kalkulacyjnych. Zbieranie danych rzeczywistych i opracowywanie planu w wybranym przedsiębiorstwie. Punktowana aktywność studentów na ćwiczeniach.			
Sposób zaliczenia wykładów/ćwiczeń: Punkty za opracowanie materiałów oraz za aktywność na ćwiczeniach. Pisemny sprawdzian na zakończenie semestru (pytania problemowe lub test).			
Literatura: a. literatura obowiązkowa Colin Drury/red.naukowa tł. Alicja Jarugowa/: Rachunek kosztów, wprowadzenie. PWN, Warszawa 1996. Reisch E., Zeddies J.: Wprowadzenie do ekonomiki i organizacji gospodarstw rolnych. Wydawnictwo Akademii Rolniczej w Poznaniu. Poznań 1995. b. literatura uzupełniająca Duraj J.: Podstawy ekonomiki przedsiębiorstwa. PWE, Warszawa 2000. Dębski S.: Ekonomika i organizacja przedsiębiorstw, cz. 1. WSP. Warszawa 1999 Dębski S.; Dębski D.: Ekonomika i organizacja przedsiębiorstw, cz. 2. WSP. Warszawa 1999 E. Filar, J. Skrzypek: Biznesplan. Poltext Warszawa 1998, Piaseczki B.: Ekonomika i zarządzanie małą firmą. PWN, Warszawa 2001 Sierpińska M.: Zarządzanie płynnością finansową w przedsiębiorstwie. Wydawnictwo Naukowe PWN 1997. Bereźnicka J.: Plan roczny przedsiębiorstwa (gospodarstwa) rolniczego. Wydawnictwo SGGW, Warszawa 1997. Praca zbiorowa (pod redakcją W.Ziętary): Rachunek ekonomiczny i analiza finansowa w przedsiębiorstwie rolniczym. Materiały metodyczne CDiEwR, Brwinów 1994.			

Rachunkowość <i>Nazwa przedmiotu</i>	FOL302 <i>Kod przedmiotu</i>	3 <i>Semestr</i>	obligatoryjny <i>Status w programie studiów</i>
60	30	30	6
<i>Liczba godzin zajęć</i>	<i>Wykłady</i>	<i>Ćwiczenia</i>	<i>Liczba punktów ECTS</i>
dr inż. Ewa Tchorzewska <i>Osoba odpowiedzialna za przedmiot</i>	Katedra Ekonomiki i Organizacji Przedsiębiorstw <i>Jednostka organizacyjna</i>		polski <i>Język wykładowy</i>
Cele i zadania przedmiotu: Zaznajomienie studentów z obowiązującymi zasadami rachunkowości, grupowania operacji gospodarczych oraz ewidencji podstawowych typów operacji gospodarczych przy wykorzystaniu kont księgowych.			
Efekty kształcenia – umiejętności i kompetencje: Zrozumienie obowiązujących zasad rachunkowości oraz metody bilansowej, umiejętność dokonywania zapisów na kontach księgowych, sporządzanie sprawozdań finansowych, dostrzeganie powiązań pomiędzy ewidencją na kontach a zestawianiem syntetycznej informacji finansowej o przedsiębiorstwie, interpretacja poszczególnych grup informacji w sprawozdaniach finansowych.			
Opis przedmiotu:			
a. tematyka wykładów			
<ol style="list-style-type: none"> Rachunkowość jako dyscyplina praktyczna i naukowa – geneza, istota i funkcje. Struktura rachunkowości. Rachunkowość finansowa i rachunkowość zarządcza. Przedmiot i podmiot rachunkowości Wprowadzenie do metodologii rachunkowości. Metoda bilansowa jako podstawa księgowości. Ogólne zasady prowadzenia rachunkowości w jednostce. Bilans jako statyczny rachunek majątku i kapitału. Treść i układ bilansu. Zasady sporządzania. Pojęcie i klasyfikacja aktywów. Charakterystyka podstawowych grup aktywów trwałych Aktywa obrotowe – klasyfikacja i funkcje w prowadzeniu działalności podmiotu. Zróżdła finansowania aktywów w ujęciu rachunkowości. Inwentaryzacja aktywów i pasywów. Rodzaje inwentaryzacji, metody i terminy przeprowadzania. Zasady bilansowej wyceny aktywów i pasywów. Podstawowe pojęcia i kategorie stosowane w wycenie bilansowej. Konto księgowe jako podstawowe urządzenie ewidencyjne w rachunkowości. Funkcjonowanie kont bilansowych i wynikowych. Klasyfikacja kont, podzielność i łączenie kont. Zakładowy plan kont. Księgi rachunkowe. Wynik finansowy w jednostkach prowadzących rachunkowość - czynniki wpływające na poziom wyniku finansowego, metody ustalania. Kategorie wyniku finansowego: wynik działalności operacyjnej, gospodarczej, zdarzeń nadzwyczajnych, zysk brutto, zysk netto. Koszty w ujęciu rachunkowości i ich klasyfikacja. z punktu widzenia wyceny składników majątkowych i pomiaru zysku. Klasyfikacja kosztów dla potrzeb podejmowania decyzji i planowania. Straty nadzwyczajne Układy kosztów. Ustalanie kosztu wytworzenia produktów oraz kosztu własnego sprzedaży. Przychody ze sprzedaży, operacyjne, finansowe, zyski nadzwyczajne. Księgowe ustalanie wyniku finansowego na koniec okresu obrachunkowego. Rachunek wyniku finansowego działalności w wariantach porównawczym i kalkulacyjnym rachunku zysków i strat. Podstawowe sprawozdania finansowe w jednostkach prowadzących rachunkowość. Elementy składowe rocznego sprawozdania finansowego jednostki. Badanie, zatwierdzanie i ogłaszanie sprawozdania finansowego. Przydatność decyzyjna informacji zawartych w poszczególnych sprawozdaniach finansowych. 			
b. tematyka ćwiczeń			
Operacje gospodarcze i ich klasyfikacja na przykładzie jednostki produkcyjnej i instytucji finansowej. Dowody księgowe potwierdzające przebieg operacji gospodarczych - zasady sporządzania, klasyfikacja i kontrola. Inwentaryzacja – zasady jej przeprowadzania. Dokumentacja inwentaryzacji. Ustalanie różnic inwentaryzacyjnych. Sporządzanie bilansu majątkowego przedsiębiorstwa na podstawie danych z inwentaryzacji. Operacje gospodarcze i ich wpływ na bilans. Konto księgowe – pojęcie, budowa. Zasada podwójnego zapisu na kontach. Otwieranie i zamykanie kont. Poprawny zapis na koncie księgowym. Zestawienie obrotów i sald. Plany kont. Ewidencja syntetyczna i analityczna. Model ewidencyjny od bilansu otwarcia do bilansu zamknięcia. Ewidencja środków pieniężnych i kredytów. Ewidencja rozrachunków. Ewidencja i dokumentacja obrotu materiałami i towarami. Ewidencja rzeczowego majątku trwałego, wartości niematerialnych i prawnych. Inwestycje długoterminowe oraz krótkoterminowe. Ewidencja kapitałów i rezerw. Wybrane problemy z zakresu ewidencji kosztów. Zasady ewidencji kosztów według rodzajów i według miejsc powstawania. Ewidencja przychodów oraz zysków i strat nadzwyczajnych. Koszty działalności wytwórczej. Księgowe ustalanie wyniku finansowego. Zasady sporządzania sprawozdań finansowych w przedsiębiorstwie.			
Metoda nauczania: Wykład z wykorzystaniem środków audiowizualnych. Ćwiczenia w oparciu o przykłady podmiotów prowadzących rachunkowość finansową.			
Sposób zaliczenia wykładów/ćwiczeń: Ćwiczenia - zaliczenie pisemne. Wykład – egzamin w formie testu i zadań sytuacyjnych.			
Pomoce naukowe i literatura:			
a. literatura obowiązkowa Olchowicz I., Podstawy rachunkowości. Wykład. Tom I, Wyd. DIFIN, Warszawa 2002, oraz Tom II. Zadania i rozwiązania, Warszawa 2002.			
b. literatura uzupełniająca Sawicki K. red., Rachunkowość finansowa. Wyd. IV zmienione, PWE, Warszawa 2004 Samelak J. red., Rachunkowość finansowa teoretyczne podstawy. Wyd. Akademii Ekonomicznej w Poznaniu 2006. Ustawa o rachunkowości. Tekst jednolity: Dz. U. Nr 76, poz. 694 z 2002r. ze zmianami.			

Polityka gospodarcza <i>Nazwa przedmiotu</i>	FOL303 <i>Kod przedmiotu</i>	3 <i>Semestr</i>	obligatoryjny <i>Status w programie studiów</i>
30 <i>Liczba godzin zajęć</i>	30 <i>Wykłady</i>	<i>Ćwiczenia</i>	3 <i>Liczba punktów ECTS</i>
dr Aldona Zawojcka <i>Osoba odpowiedzialna za przedmiot</i>	Katedra Ekonomii i Polityki Gospodarczej <i>Jednostka organizacyjna</i>		polski <i>Język wykładowy</i>
Cele i zadania przedmiotu: Celem przedmiotu jest zapoznanie studentów z podstawowymi zagadnieniami polityki gospodarczej, wyjaśnienie roli państwa w gospodarce, przyczyn jego nieefektywności, sposobów podejmowania decyzji publicznych dotyczących alokacji zasobów w gospodarce oraz ich konsekwencji.			
Efekty kształcenia – umiejętności i kompetencje: Umiejętność wykorzystywania koncepcji teoretycznych do rozumienia relacji między państwem a rynkiem we współczesnych gospodarkach; analizy pomocy publicznej na tle innych instrumentów polityki gospodarczej; wykorzystywania koncepcji teoretycznych do oceny systemów fiskalnych i podatkowych różnych krajów; rozumienia znaczenia niesprawności rynku dla interwencji publicznych; rozumienia niezależności banku centralnego w prowadzeniu polityki pieniężnej.			
Opis przedmiotu: a. tematyka wykładów Rola państwa w życiu gospodarczym – różne szkoły i doktryny ekonomiczne. Keynesowskie, neoklasyczne i instytucjonalne podejście do działań publicznych. Wielkość, zakres, potencjał i siła państwa. Jakość funkcjonowania państwa (wskaźniki: postrzegania korupcji, jakości rządzenia, wolności politycznej i swobód obywatelskich, wolności ekonomicznej, indeks Polity). Polityka a ekonomia. Podstawowe definicje, uwarunkowania, cele i dziedziny polityki gospodarczej. Konstytucyjne podstawy polityki gospodarczej w Polsce. Pomoc publiczna – sektorowa, horyzontalna, regionalna. Polityka strukturalna (struktura gospodarcza, strategia oraz polityczno-gospodarcze metody i narzędzia przemian strukturalnych). Polityka przemysłowa. Polityka naukowa oraz innowacyjna. Sektor publiczny, dobra publiczne i dobra wspólne. Polityka makroekonomiczna – fiskalna, podatkowa, pieniężna, kursu walutowego. Rola banku centralnego w prowadzeniu polityki pieniężnej. Polityka makroekonomiczna a niesprawności rynku – bezrobocie, inflacja. Polityka pro- i antycykliczna, polityka antyinflacyjna. Polityka na rzecz wzrostu gospodarczego i zatrudnienia (polityka regulowania rynku pracy, polityka edukacyjna). Polityka współpracy gospodarczej z zagranicą. Międzynarodowa polityka gospodarcza i pomoc zagraniczna (programy Banku Światowego itp.). Polityka mikroekonomiczna a niesprawności rynku – efekty zewnętrzne, koszty transakcyjne, asymetria informacji, rynki niekompletne, monopole. Polityka ochrony konkurencji. Polityka ekologiczna. Polityka informacyjna. Polityka ochrony konsumentów. Polityka nadzoru nad rynkami finansowymi. b. tematyka ćwiczeń			
Metoda nauczania: Wykład przy pomocy prezentacji w programie PowerPoint.			
Sposób zaliczenia wykładów/ćwiczeń: Zaliczenie pisemne. Możliwość podwyższenia oceny za aktywność studenta (np. za prace domowe).			
Pomoce naukowe i literatura: a. literatura obowiązkowa Winiarski B. (red), Polityka gospodarcza, Wyd. Naukowe PWN, Warszawa 2006, 2008. Stiglitz J.E., Ekonomia sektora publicznego, Wyd. Naukowe PWN, Warszawa 2004. b. literatura uzupełniająca Kleer J. (red), Sektor publiczny w Polsce i na Świecie. Wyd. CeDeWu Warszawa 2005. March J.G., Olsen J.P., Instytucje. Organizacyjne podstawy polityki, Wyd. Naukowe Scholar, Warszawa 2005. Wilkin J. (red), Teoria wyboru publicznego: wstęp do ekonomicznej analizy polityki i funkcjonowania sfery publicznej, Wyd. Naukowe Scholar, Warszawa 2005. Kleer J., Kondratowicz A. (red.), Gospodarka i demokracja w Polsce. Dojrzałość i trwałość instytucji. Wyd. CeDeWu, Warszawa 2007. Wybrane artykuły z publikacji eksperckich, czasopism naukowych, bazy danych instytucji międzynarodowych, roczniki statystyczne oraz bieżące informacje ekonomiczne.			

Międzynarodowe Stosunki Gospodarcze <i>Nazwa przedmiotu</i>	FOL402 <i>Kod przedmiotu</i>	4 <i>Semestr</i>	obligatoryjny <i>Status w programie studiów</i>
30 <i>Liczba godzin zajęć</i>	15 <i>Wykłady</i>	15 <i>Ćwiczenia</i>	3 <i>Liczba punktów ECTS</i>
dr Elżbieta Kasperska dr Jakub Kraciuk <i>Osoba odpowiedzialna za przedmiot</i>	Katedra Ekonomiki Rolnictwa i MSG <i>Jednostka organizacyjna</i>		polski <i>Język wykładowy</i>
Cele i zadania przedmiotu: Przedmiot ma zapoznać studentów z podstawowymi twierdzeniami teorii międzynarodowych stosunków ekonomicznych, zasadami rozwoju handlu międzynarodowego, mechanizmami jego funkcjonowania, wymianą i rozliczeniami międzynarodowymi oraz międzynarodową integracją gospodarczą..			
Efekty kształcenia – umiejętności i kompetencje: Przedmiot ma zapoznać studentów z teoriami międzynarodowych stosunków gospodarczych dotyczących przepływu czynników produkcji jak też z rodzajami międzynarodowej i zagranicznej polityki ekonomicznej co pozwoli zrozumieć zachodzące zmiany we współczesnej gospodarce światowej.			
Opis przedmiotu:			
a. tematyka wykładów			
<ol style="list-style-type: none"> 1. Pojęcie międzynarodowych stosunków gospodarczych. Przedmioty, podmioty oraz cechy specyficzne międzynarodowych stosunków gospodarczych. 2. Zarys początków i głównych kierunków rozwoju handlu międzynarodowego. Korzyści z handlu międzynarodowego w świetle teorii klasycznych i neoklasycznych. Wpływ handlu zagranicznego na zmianę struktury i wielkość dochodu narodowego oraz na wzrost gospodarczy. Mechanizm działania mnożnika i supermnożnika eksportowego. 3. Pojęcie i ewolucja międzynarodowego podziału pracy. Czynniki kształtujące międzynarodowy podział pracy. Powstanie i rozwój gospodarki światowej. 4. Przedmiot międzynarodowych obrotów gospodarczych. Struktura i dynamika handlu międzynarodowego. Ceny w handlu międzynarodowym. Warunki wymiany. 5. Międzynarodowe przepływy kapitału, siły roboczej i technologii i myśli naukowo-technicznej. 6. Zagraniczna i międzynarodowa polityka ekonomiczna. Bezpośrednie i pośrednie narzędzia zagranicznej polityki handlowej. 7. Bilans płatniczy i równowaga płatnicza. Automatyczny mechanizm dostosowawczy i polityka dostosowawcza. 8. Międzynarodowy system walutowy, jego istota oraz rozwój od systemu waluty złotej do współczesnego systemu walutowego. 9. Pojęcie i warunki międzynarodowej integracji gospodarczej. Modele i mechanizmy międzynarodowej integracji gospodarczej. Procesy integracyjne zachodzące w Europie. 10. Globalizacja międzynarodowych stosunków gospodarczych.. Działalność organizacji międzynarodowych i korporacji transnarodowych. 			
b. tematyka ćwiczeń			
<ol style="list-style-type: none"> 1. Przedmioty, podmioty i formy międzynarodowych stosunków gospodarczych. 2. Korzyści z handlu międzynarodowego w świetle teorii – zadania. 3. Mechanizm działania mnożnika i supermnożnika eksportowego – zadania. 4. Międzynarodowy podział pracy – przykłady przedsiębiorstw. 5. Handel międzynarodowy – analiza dynamiki i struktury. 6. Rynki wybranych grup towarowych – analiza. 7. Inwestycje zagraniczne – analiza. 8. Zadłużenie międzynarodowe - analiza 9. Kryzysy finansowe - przykłady 10. Globalizacja a integracja międzynarodowa - porównanie. 			
Metoda nauczania: Wykład, praktyczne rozwiązywanie problemów w grupach na ćwiczeniach.			
Sposób zaliczenia wykładów/ćwiczeń: Egzamin końcowy – pisemny			
Pomoce naukowe i literatura:			
a. literatura obowiązkowa			
Bożyk P., Międzynarodowe stosunki ekonomiczne, PWE, Warszawa 2008.			
Bożyk P. (red.), Egzemplifikacja Międzynarodowych Stosunków Gospodarczych, WSHiP, Warszawa 2004.			
b. literatura uzupełniająca			
Bożyk P., Misala J., Puławski M., <i>Międzynarodowe stosunki ekonomiczne</i> , PWE, Warszawa 2001.			
Budnikowski A., <i>Międzynarodowe stosunki gospodarcze</i> , PWE, Warszawa 2003			
Rymarczyk J., (red.), <i>Międzynarodowe stosunki gospodarcze</i> , PWE, Warszawa 2006			

Ekonometria <i>Nazwa przedmiotu</i>	FOL404 <i>Kod przedmiotu</i>	4 <i>Semestr</i>	obligatoryjny <i>Status w programie studiów</i>
45 <i>Liczba godzin zajęć</i>	15 <i>Wykłady</i>	30 <i>Ćwiczenia</i>	4 <i>Liczba punktów ECTS</i>
dr Joanna Kisielińska <i>Osoba odpowiedzialna za przedmiot</i>	Katedra Ekonomiki Rolnictwa i MSG <i>Jednostka organizacyjna</i>		polski <i>Język wykładowy</i>
Cele i zadania przedmiotu: Zapoznanie studentów z podstawowymi pojęciami i metodami ekonometrii oraz programowania matematycznego.			
Efekty kształcenia – umiejętności i kompetencje: Zrozumienie modeli ekonometrycznych i ich roli w badaniach ekonomicznych. Nabycie umiejętności konstruowania modeli, zwłaszcza jednorównaniowych i budowy na ich podstawie prognoz. Opanowanie zasad konstruowania i wykorzystania modeli decyzyjnych. Nabycie umiejętności interpretowania rozwiązań modeli programowania liniowego.			
Opis przedmiotu: a. tematyka wykładów <ol style="list-style-type: none"> 1. Definicja ekonometrii. Model ekonometryczny. Rodzaje modeli. Model jednorównaniowy. 2. Etapy tworzenia modelu ekonometrycznego. Dobór zmiennych objaśniających. 3. Szacowanie modelu ekonometrycznego metodą najmniejszych kwadratów. Weryfikacja liniowych modeli ekonometrycznych z jedną zmienną objaśniającą. 4. Weryfikacja wyników badań ekonometrycznych. 5. Model regresji wielorakiej i jego weryfikacja. 6. Nieliniowe modele ekonometryczne sprowadzalne do postaci liniowej. 7. Prognoza z modelu jednorównaniowego. Miary dokładności ex ante i ex post. 8. Macierz przepływów międzygałęziowych. Wskaźniki efektywności działalności gospodarczej. 9. Model Leontiefa. Prognozowanie na podstawie modelu Leontiefa. 10. Modelowanie wybranych problemów decyzyjnych. Rodzaje zadań programowania matematycznego. 11. Zadanie programowania liniowego i jego rozwiązanie. Metoda simpleks. b. tematyka ćwiczeń <ol style="list-style-type: none"> 1. Przykłady modeli ekonometrycznych, model jednorównaniowy. 2. Dobór zmiennych do modelu ekonometrycznego. Przykłady. Prezentacja programu Gretl. 3. Estymacja liniowego modelu jednorównaniowego z jedną zmienną objaśniającą. Interpretacja parametrów modelu, badanie istotności parametrów. 4. Weryfikacja statystyczna: średnie błędy szacunku. Analiza reszt. Współczynnik determinacji. 5. Model regresji wielorakiej. 6. Estymacja modeli nieliniowych sprowadzalnych do postaci linowej poprzez transformację zmiennych. 7. Budowa prognoz w oparciu o modele jednorównaniowe. Błędy prognoz. 8. Konstrukcja macierzy przepływów międzygałęziowych. Wyznaczania wskaźniki efektywności działalności gospodarczej. 9. Budowa prognoz w oparciu o model Leontiefa. 10. Prezentacja narzędzia Solver w MS Excel. Przykłady modeli decyzyjnych bez i z ograniczeniami. 11. Przykłady zadań programowania liniowego. Metoda simpleks. 			
Metoda nauczania: Wykłady z wykorzystaniem foliogramów i komputera. Ćwiczenia w laboratoriach komputerowych z wykorzystaniem programu GRETL i arkusza kalkulacyjnego Excel.			
Sposób zaliczenia wykładów/ćwiczeń: Zaliczenie laboratoriów na podstawie zadań sprawdzających opanowanie poznanych metod modelowania. Egzamin w formie testu wielokrotnego wyboru i pytania weryfikujące zrozumienie wyłożonego materiału.			
Pomoce naukowe i literatura: a. literatura obowiązkowa Borkowski B., Dudek H., Szczesny W., Ekonometria. Wybrane zagadnienia, Wydawnictwo Naukowe PWN, 2004. Ekonometria, red. M. Gruszczyński i M. Podgórska, Szkoła Główna Handlowa, 2004. b. literatura uzupełniająca Gass S.J. Programowanie liniowe: metody i zastosowanie, Państwowe Wydawnictwo Naukowe, 1980. Maddala G.S., Ekonometria, Wydawnictwo Naukowe PWN, 2006. Marszałkiewicz T., Metody programowania optymalnego w rolnictwie.			

Finanse przedsiębiorstw <i>Nazwa przedmiotu</i>	FOL401 <i>Kod przedmiotu</i>	4 <i>Semestr</i>	obligatoryjny <i>Status w programie studiów</i>
45	30	15	4
<i>Liczba godzin zajęć</i>	<i>Wykłady</i>	<i>Ćwiczenia</i>	<i>Liczba punktów ECTS</i>
dr Tomasz Siudek <i>Osoba odpowiedzialna za przedmiot</i>	Katedra Ekonomiki i Organizacji Przedsiębiorstw <i>Jednostka organizacyjna</i>		polski <i>Język wykładowy</i>
Cele i zadania przedmiotu: Cele: opanowanie przez studentów wiadomości z zakresu: wartości pieniądza w czasie, kosztu kapitału, rachunku efektywności projektów inwestycyjnych, ryzyka i sposobu jego pomiaru, wyceny dłużnych papierów wartościowych i instrumentów pochodnych w funkcjonowaniu przedsiębiorstwa. Zadania: zapoznanie studentów z wybranymi zagadnieniami dotyczącymi funkcjonowania przedsiębiorstw.			
Efekty kształcenia – umiejętności i kompetencje: Podejmowania decyzji bieżących i strategicznych w przedsiębiorstwie; rozumienia występowania ryzyka w działalności przedsiębiorstwa i jego otoczenia; zarządzana składnikami majątku; pozyskiwanie źródeł finansowania przedsiębiorstwa; analizowanie decyzji zarządczych.			
Opis przedmiotu:			
a. tematyka wykładów			
1. Istota zarządzania finansami przedsiębiorstwa (funkcje i cele zarządzania finansowego w przedsiębiorstwie).			
2. Wartość pieniądza w czasie (wartość przyszła przy kapitalizacji zwykłej, wartość przyszła przy kapitalizacji składanej rocznej, wartość przyszła przy wielokrotnej kapitalizacji w ciągu roku, wartość obecna przy rocznej kapitalizacji odsetek, wartość obecna przy wielokrotnej kapitalizacji odsetek w ciągu roku, przyszła wartość pieniądza przy zmiennej stopie procentowej, obecna wartość pieniądza przy zmiennej stopie procentowej).			
3. Metody oceny opłacalności przedsięwzięć inwestycyjnych (istota i rodzaje inwestycji, proste metody oceny efektywności inwestycji, metody dyskontowe oceny efektywności inwestycji).			
4. Koszt kapitału (istota kosztu kapitału, koszt akcji uprzywilejowanych, koszt kapitału akcyjnego zwykłego, koszt zysku zatrzymanego, koszt kapitału obcego, model DDM, model CAPM, model WACC).			
5. Ryzyko i sposoby jego pomiaru (ryzyko operacyjne, ryzyko finansowe).			
6. Strategie finansowania majątku – kapitał obrotowy netto, cykl operacyjny i konwersji gotówki, zarządzanie środkami pieniężnymi, zarządzanie należnościami, krótkoterminowe źródła finansowania przedsiębiorstwa.			
7. Struktura kapitału a wartość firmy (teorie struktury kapitału, korzyści podatkowe a ryzyko, koszty bankructwa, teoria hierarchii źródeł finansowania).			
8. Wycena dłużnych papierów wartościowych (instrumenty krótkoterminowe o podstawie dyskontowej, certyfikaty depozytowe, wycena obligacji, obligacje jednoroczne, obligacje trzyletnie, obligacje dwu- i pięcioletnie, obligacje dziesięcioletnie, obligacje zerokuponowe).			
9. Instrumenty pochodne w funkcjonowaniu przedsiębiorstwa (kontrakty futures na WIG 20, kursy terminowe walut, warranty, opcje).			
b. tematyka ćwiczeń			
1. Wartość pieniądza w czasie (wartość przyszła pieniądza, wartość obecna pieniądza, wartość przyszła i obecna przepływów pieniężnych, wartość przyszła i obecna równych płatności okresowych, renta dożywotnia, efektywna roczna stopa procentowa).			
2. Formy finansowania działalności (kredyt, leasing, forfaiting, factoring, finansowanie za pomocą papierów dłużnych).			
3. Koszt kapitału.			
4. Ryzyko operacyjne i finansowe.			
5. Rachunek efektywności projektów inwestycyjnych (okres zwrotu, zdyskontowany okres zwrotu, zwrot z inwestycji (ROI), wartość bieżąca netto (NPV), wewnętrzna stopa zwrotu (IRR), zmodyfikowana wewnętrzna stopa zwrotu (MIRR)).			
6. Wycena dłużnych papierów wartościowych (bony skarbowe, certyfikaty depozytowe i obligacje).			
7. Instrumenty pochodne w funkcjonowaniu przedsiębiorstwa.			
Metoda nauczania: Metoda podająca (wykład), pokaz (omawianie schematów, rysunków), metoda aktywizacji (rozwiązywanie zadań pod nadzorem prowadzącego).			
Sposób zaliczenia wykładów/ćwiczeń: Wykłady – egzamin pisemny, ćwiczenia – zaliczenie pisemne w ramach 2 kolokwium.			
Pomoce naukowe i literatura:			
a. literatura obowiązkowa			
Bień W.: Zarządzanie finansami przedsiębiorstwa. Wyd. Stowarzyszenie Księgowych w Polsce. Warszawa 2001			
Jog V., Suszyński C.: Zarządzanie finansami przedsiębiorstwa. Wyd. CIM. Warszawa 1995			
b. literatura uzupełniająca			
Szczepankowski P.: Finanse przedsiębiorstwa. Teoria i praktyka. Wyd. Wyższa Szkoła Przedsiębiorczości i Zarządzania i im. Koźmińskiego. Warszawa 1999			
Wypych M.: Finanse przedsiębiorstwa z elementami zarządzania i analizy. Wyd. Absolwent. Łódź 2000.			

Rachunkowość finansowa <i>Nazwa przedmiotu</i>	FOL403 <i>Kod przedmiotu</i>	4 <i>Semestr</i>	obligatoryjny <i>Status w programie studiów</i>
45	15	30	4
<i>Liczba godzin zajęć</i>	<i>Wykłady</i>	<i>Ćwiczenia</i>	<i>Liczba punktów ECTS</i>
dr inż. Ewa Tchorzewska <i>Osoba odpowiedzialna za przedmiot</i>	Katedra Ekonomiki i Organizacji Przedsiębiorstw <i>Jednostka organizacyjna</i>		polski <i>Język wykładowy</i>
Cele i zadania przedmiotu: Poznanie koncepcji, norm i metod rachunkowości. stosowanych w podmiotach gospodarujących Poznanie zakresu informacyjnego rachunkowości jako systemu dostarczającego informację ekonomiczną, wykorzystywaną w przygotowaniu decyzji.			
Efekty kształcenia – umiejętności i kompetencje: Poznanie i zrozumienie zasad i obowiązujących w praktyce standardów rachunkowości. Studenci nabędą praktyczną umiejętność tworzenia w obszarze rachunkowości informacji ekonomicznej i finansowej dla różnych odbiorców tej informacji oraz umiejętności czytania i rozumienia zawartości sprawozdań finansowych oraz wzajemnych powiązań pomiędzy nimi.			
Opis przedmiotu:			
a. tematyka wykładów			
1. Rachunkowość finansowa jako element systemu informacji ekonomicznej. Normy prawa oraz standardy rachunkowości. Zasady prawidłowej rachunkowości.			
2. Teoretyczne podstawy wyceny w obszarze rachunkowości. Koncepcja zachowania kapitału a zasady wyceny w rachunkowości. Metody wyceny w rachunkowości.			
3. Operacyjne aktywa trwałe i obrotowe – klasyfikacja, wycena i ewidencja,			
4. Aktywa o charakterze inwestycyjnym. Instrumenty finansowe. Pozostałe aktywa inwestycyjne..			
5. Kapitały własne i fundusze specjalne. Rezerwy – cele i zasady ich tworzenia, klasyfikacja. Rezerwy kapitałowe. Rezerwy na zobowiązania.			
6. Koszty w rachunkowości finansowej. Warianty prowadzenia ewidencji kosztów. Koszt własny wytworzenia produktów w danej jednostce. Przychody i koszty związane z ich osiągnięciem.			
7. Wynik finansowy podmiotu gospodarującego i jego segmenty. Podział wyniku finansowego. Wynik finansowy i wynik podatkowy. Odroczone podatki dochodowy.			
8. Wymogi formalne w zakresie sprawozdawczości finansowej. Skonsolidowane sprawozdania finansowe podmiotów kapitałowo powiązanych.			
b. tematyka ćwiczeń			
Rachunek majątku i kapitałów podmiotu prowadzącego rachunkowość. Rzeczowe aktywa trwałe. Ustalanie wartości początkowej, amortyzacja, trwała utrata wartości użytkowanych środków trwałych. Leasing środków trwałych i jego ewidencja.			
Wartości niematerialne i prawne – ustalanie wartości początkowej, wycena, amortyzacja i ewidencja. Nieruchomości inwestycyjne – wycena, ewidencja. Kapitałowe papiery wartościowe, wycena i ewidencja. Wierzycielskie papiery wartościowe.			
Ewidencja i wycena pozostałych krótkoterminowych aktywów finansowych. Aktywa finansowe wyrażone w walutach obcych Wycena i ewidencja rzeczowego majątku obrotowego. Ceny i koszty wykorzystywane do wyceny rzeczowych składników majątku obrotowego. Rozliczania związane z zakupem towarów i materiałów. Zasady wyceny i ewidencji przychodu produktów gotowych i niezakończonych. Dokumentacja i ewidencja rozrachunków. Struktura, wycena i ewidencja kapitałów własnych Rodzaje i ewidencja funduszy specjalnych. Zobowiązania finansowe. Rezerwy na zobowiązania – ustalanie, wycena i ewidencja. Aktywa i rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego. Ewidencja kosztów w układzie rodzajowym i funkcjonalnym Ustalanie rzeczywistego kosztu wytworzenia produktów gotowych i produkcji w toku. Obroty wewnętrzne i ich koszt Ustalanie wyniku finansowego na koniec roku gospodarczego w wariantach porównawczym i kalkulacyjnym. Podział wyniku finansowego i ewidencje rozliczenia wyniku w różnych typach podmiotów. Obowiązki sprawozdawcze podmiotów prowadzących rachunkowość. Sporządzanie, prezentacja i interpretacja wybranych sprawozdań finansowych - bilansu zamknięcia, rachunku zysków i strat, rachunku przepływów pieniężnych.			
Metoda nauczania: Wykład z wykorzystaniem środków audiowizualnych, ćwiczenia w oparciu o grupową i indywidualną pracę studentów.			
Sposób zaliczenia wykładów/ćwiczeń: Ćwiczenia - zaliczenie pisemne. Wykład – egzamin w formie testu i praktycznych zadań sytuacyjnych.			
Pomoce naukowe i literatura:			
a. literatura obowiązkowa			
Gmytrasiewicz M., Karmańska A., Rachunkowość finansowa, Wydanie I, Warszawa, DIFIN 1996.			
Gmytrasiewicz M., Karmańska A., Rachunkowość finansowa, Zbiór zadań, Warszawa, DIFIN 1997.			
b. literatura uzupełniająca			
Messner Z. (red.) i inni, Rachunkowość finansowa z uwzględnieniem MSSF, Wyd. Naukowe PWN, Warszawa 2007.			
Ustawa o rachunkowości - Ustawa z 29 września 1994 Tekst jednolity: Dz.U. Nr 76 z 2002 r., poz.694. z późn. zm.			
Hendriksen E. A., van Breda M. F.; Teoria rachunkowości. Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2002.			
Kiedrowska M.(redakcja), Rachunkowość finansowa. Zbiór zadań. Wydawnictwa Akademii Ekonomicznej w Poznaniu 2007r.			
Praca zbiorowa - Sawicki K. i zespół, Rachunkowość finansowa przedsiębiorstw po przystąpieniu Polski do Wspólnoty Europejskiej. Część I Wydawnictwo: EXPERT Wydawnictwo i Doradztwo. Wrocław 2005 r.			
Praca zbiorowa - Sawicki K. i zespół, Rachunkowość. Zasady prowadzenia w jednostkach gospodarczych. Zadania z rozwiązaniami Wyd. I, Wyd. EKPERT Wrocław 2005.			

Analiza finansowa <i>Nazwa przedmiotu</i>	FOL502 <i>Kod przedmiotu</i>	5 <i>Semestr</i>	obligatoryjny <i>Status w programie studiów</i>
30	15	15	3
<i>Liczba godzin zajęć</i>	<i>Wykłady</i>	<i>Ćwiczenia</i>	<i>Liczba punktów ECTS</i>
dr hab. Mirosław Wasilewski, prof. nadzw. <i>Osoba odpowiedzialna za przedmiot</i>	Katedra Ekonomiki i Organizacji Przedsiębiorstw <i>Jednostka organizacyjna</i>		polski <i>Język wykładowy</i>
Cele i zadania przedmiotu: Głównym celem przedmiotu jest przekazanie studentom wiedzy na temat oceny sytuacji finansowej przedsiębiorstwa. Zostanie przedstawiona analiza wstępna i wskaźnikowa podstawowych sprawozdań finansowych. Ponadto scharakteryzowane będą metody oceny projektów inwestycyjnych, wyceny przedsiębiorstwa oraz koncepcja prognozy rentowności, jako narzędzia wspomagającego bieżące podejmowanie decyzji.			
Efekty kształcenia – umiejętności i kompetencje: Student będzie miał umiejętność pozyskiwania danych do sporządzania analiz finansowych, wykonywania analiz finansowych, oceny kondycji finansowej jednostek gospodarczych na podstawie sprawozdawczości, określania struktury źródeł finansowania i ich kosztów, wyceniania wartości jednostek gospodarczych, identyfikowania jednostek gospodarczych, którym grozi upadłość, sporządzania i analizy ocen rankingowych i ratingowych, oceniania projektów inwestycyjnych.			
Opis przedmiotu:			
a. tematyka wykładów			
<ol style="list-style-type: none"> Analiza finansowa i jej rola w procesie zarządzania jednostką gospodarczą. Metody analizy. Źródła informacji wykorzystywane w analizie. Odbiorcy analizy finansowej. Wstępna analiza sprawozdań finansowych. Analiza bilansu, rachunku zysków i strat, informacji dodatkowej, rachunku środków pieniężnych oraz zestawienia zmian w kapitale własnym. Ocena kondycji finansowej na podstawie analizy wskaźnikowej. Wskaźniki: płynności finansowej, aktywności (rotacji), stopnia zadłużenia, możliwości obsługi długu i rentowności. System dekompozycji wskaźników, piramida Du'Ponta. Systemy i sposoby oceny pogarszającej się sytuacji finansowej jednostki gospodarczej. Systemy wczesnego ostrzeżenia. Analiza dyskryminacyjna. Systemy rankingowe i ratingowe. Próg rentowności. Próg rentowności produkcji jednoasortymentowej i wieloasortymentowej. Przydatność decyzyjna prognozy rentowności. Dźwignia operacyjna i jej praktyczna przydatność. Ocena struktury i kosztu kapitałów. Zasady finansowania i inwestowania w przedsiębiorstwie. Koszty kapitałów – długów i kapitału własnego. Ocena jednostki gospodarczej na podstawie wartości dodanej. Wycena jednostki gospodarczej. Inwestowanie kapitału – inwestycje rzeczowe i pieniężne. Istota i rodzaje inwestycji. Metody proste oceny rzeczowych projektów inwestycyjnych. Metody dyskontowe oceny efektywności inwestycji rzeczowych. Inwestowanie na rynku pieniężnym i kapitałowym. Zarządzanie należnościami i zobowiązaniami. Ocena partnera handlowego. Zabezpieczenie należności. Przeszkody w ściąganiu należności. Polityka w zakresie regulacji zobowiązań. 			
b. tematyka ćwiczeń			
<ol style="list-style-type: none"> Wstępna ocena sytuacji finansowej przedsiębiorstwa. Czynniki kształtujące wynik finansowy przedsiębiorstwa. Ocena wyniku finansowego. Analiza sytuacji majątkowej i kapitałowej. Ocena wstępna przepływów i stanu środków pieniężnych. Ocena wskaźnikowa sytuacji finansowej jednostki gospodarczej. Analiza płynności finansowej, zarządzania długiem, sprawności zarządzania i rentowności. Wykorzystanie systemów wczesnego ostrzeżenia pogarszającej się sytuacji finansowej przedsiębiorstwa. Próg rentowności. Próg rentowności produkcji jednoasortymentowej i wieloasortymentowej. Dźwignia operacyjna. Strategie finansowania działalności przedsiębiorstw. Analiza kosztów kapitału. Dźwignia operacyjna a dźwignia finansowa. Przesłanki i funkcje wyceny przedsiębiorstw. Majątkowe, dochodowe, rynkowe i niekonwencjonalne metody wyceny wartości przedsiębiorstw. Rachunek opłacalności zamierzeń inwestycyjnych. Wartość zaktualizowana netto i wewnętrzna stopa zwrotu. Ocena nietypowych projektów inwestycyjnych. Ocena efektywności inwestowania kapitału na rynku finansowym. Zarządzanie należnościami i zobowiązaniami. Analiza poziomu należności i zobowiązań według różnych kryteriów. Plan windykacji należności. Budżetowanie gotówki. 			
Metoda nauczania: wykład z wykorzystaniem środków audiowizualnych, ćwiczenia w oparciu o faktyczne informacje liczbowe z przedsiębiorstw.			
Sposób zaliczenia wykładów/ćwiczeń: pisemne zaliczenie testowe z części wykładowej; z części ćwiczeniowej zaliczenie pisemne – zadania rachunkowe.			
Pomoce naukowe i literatura:			
a. literatura obowiązkowa			
Bednarski L., 1997: Analiza finansowa w przedsiębiorstwie. PWE, Warszawa			
Bień W., 2001: Zarządzanie finansami w przedsiębiorstwie. Difin, Warszawa.			
b. literatura uzupełniająca			
Sierpińska M., Jachna T., 2007: Metody podejmowania decyzji finansowych. Analiza przykładów i przypadków. Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa.			
Walczak M. (red.), 2003: Analiza finansowa w zarządzaniu przedsiębiorstwem. Difin, Warszawa.			
Wędzki D., 2006: Analiza wskaźnikowa sprawozdania finansowego. Oficyna Ekonomiczna, Wolters Kluwer, Kraków.			

Rynki finansowe <i>Nazwa przedmiotu</i>	FOL504 <i>Kod przedmiotu</i>	5 <i>Semestr</i>	obligatoryjny <i>Status w programie studiów</i>
30 <i>Liczba godzin zajęć</i>	15 <i>Wykłady</i>	15 <i>Ćwiczenia</i>	3 <i>Liczba punktów ECTS</i>
dr Ewa Krawczyk <i>Osoba odpowiedzialna za przedmiot</i>	Katedra Ekonomii i Polityki Gospodarczej <i>Jednostka organizacyjna</i>		polski <i>Język wykładowy</i>
Cele i zadania przedmiotu: Celem przedmiotu jest przekazanie wiedzy o funkcjonowaniu i mechanizmach działania rynku finansowego ,zasadach podejmowania decyzji inwestycyjnych. Zadaniem jest dostarczenie umiejętności do zrozumienia działania instrumentów finansowych na rynku.			
Efekty kształcenia – umiejętności i kompetencje: Przedmiot ten dostarcza umiejętności służących do rozumienia znaczenia rynku finansowego, doboru i korzystania z usług instytucji systemu finansowego. Dokonanie analizy rentowności, zasad wprowadzania instrumentów finansowych do obrotu.			
Opis przedmiotu: a. tematyka wykładów 1. Rola , cele i funkcje rynku finansowego 2. Rodzaje rynku finansowego. 3. Rynek pieniężny , rynek kapitałowy, rynek walutowy, rynek instrumentów pochodnych 4. Rynek pieniężny. Cel i przedmiot funkcjonowania rynku pieniężnego. 5. Uczestnicy rynku pieniężnego Rynek depozytów i kredytów międzybankowych. 6. Rynek dłużnych papierów publicznych. 7. Rynek dłużnych papierów komercyjnych. 8. Zalety i wady papierów komercyjnych. 9. Rynek akceptów bankierskich. 10. Rodzaje rynku kapitałowego. 11. Inwestorzy na rynku: inwestorzy instytucjonalni i gospodarstwa domowe. Towarzystwa Ubezpieczeniowe, ubezpieczenia na życie, ubezpieczenia gospodarcze. Fundusze inwestycyjne. 12. Instytucje wspierające, regulujące i nadzorujące funkcjonowanie rynku finansowego. 13. Giełda papierów wartościowych. Centralna Tabela Ofert S.A. 14. Organizacja giełdy. Rodzaje zleceń giełdowych. Notowania giełdowe. 15. Kontrakty futures. Historia rynków terminowych. Kontrakty opcyjne. Historia rynków opcji . Rodzaje transakcji na rynku terminowym. Transakcje zabezpieczające. Spekulacja. Mechanizmy działania rynków kontraktów futures i forward. b. tematyka ćwiczeń 1. Rynek międzybankowy. Transakcje arbitrażowe na rynku międzybankowym i rynku dłużnych papierów publicznych. 2. Rodzaje papierów wartościowych. Akcja . Cena akcji. Rodzaje akcji. Obligacja . Rodzaje obligacji. Ceny obligacji. 3. Elementy wyceny papierów wartościowych. Podstawowe narzędzia wyceny. Linia czasu. Wartość przyszła. Wartość zaktualizowana. 4. Wycena akcji. Wycena obligacji. Wycena akcji o stałej dywidendzie. Wycena akcji o stałym tempie wzrostu dywidendy. Wycena akcji o zmiennym tempie wzrostu dywidendy. 5. System notowań kursów na giełdzie. Notowania jednolite . Notowania ciągłe. Ustalanie kursu na fixingu, w notowaniach ciągłych. 6. Strategie zabezpieczające z wykorzystaniem kontraktów futures. 7. Mechanizm działania rynków opcji. Podstawowe właściwości opcji na akcje.			
Metoda nauczania: Wykład, analiza problemów z wykorzystaniem różnorodnych metod i narzędzi.			
Sposób zaliczenia wykładów/ćwiczeń: Test wyboru i rozwiązanie zadań.			
Pomoce naukowe i literatura: a. literatura obowiązkowa Tarczyński W., Rynki kapitałowe, metody ilościowe tom 1,2 Agencja Wydawnicza Placet, Warszawa 1997 Fabozzi F.J.,Rynki obligacji .Analiza i strategie. WIG Press, Warszawa 2000, Zalewski G. Kontrakty terminowe w praktyce, WIG Press 2006. b. literatura uzupełniająca Sopoćko A. , Pochodne,droga do fortuny, Mediabank s.a. Warszawa 1999, Bieżące informacje w gazetach Parkiet, Puls Biznesu, Rzeczpospolita. Portale internetowe: parkiet.com.pl, bankier.pl, money.pl, euromoney.pl Wycieczka na GPW w Warszawie			

Ubezpieczenia <i>Nazwa przedmiotu</i>	FOL503 <i>Kod przedmiotu</i>	5 <i>Semestr</i>	obligatoryjny <i>Status w programie studiów</i>
45 <i>Liczba godzin zajęć</i>	30 <i>Wykłady</i>	15 <i>Ćwiczenia</i>	4 <i>Liczba punktów ECTS</i>
prof. dr hab. Marian Podstawka <i>Osoba odpowiedzialna za przedmiot</i>	Katedra Polityki Agrarnej i Marketingu <i>Jednostka organizacyjna</i>		polski <i>Język wykładowy</i>
Cele i zadania przedmiotu: Celem podstawowym zajęć z przedmiotu jest zapoznanie studentów z pojęciami, funkcjami i organizacją polityki ubezpieczeniowej (teoria i praktyka), przedstawienie zasad wymiaru podstawowych świadczeń z tytułu ubezpieczenia społecznego rolniczego i ludności pozarolniczej oraz przedstawienie zasad i zdobycie praktycznych umiejętności naliczania składek ubezpieczeniowych i wypłaty świadczeń z systemu ubezpieczenia społecznego pracowniczego i rolniczego. Celem realizowanych zajęć jest także zapoznanie studenta z istotą szeroko rozumianych ubezpieczeń gospodarczych.			
Efekty kształcenia – umiejętności i kompetencje: Po zakończeniu kursu studenci powinni nabyć umiejętności związane z naliczaniem i wymiarem: składek z tytułu ubezpieczenia społecznego (pracowniczego i rolniczego) oraz otrzymywanych świadczeń. Studenci powinni także umieć wskazać czynniki wpływające na podejmowanie decyzji związanych z podpisaniem umowy ubezpieczeniowej z tytułu ubezpieczeń majątkowych.			
Opis przedmiotu:			
a. tematyka wykładów			
<ol style="list-style-type: none"> Potrzeba ubezpieczenia, funkcje ubezpieczeń, rodzaje i podział ubezpieczeń Geneza i rozwój oraz organizacja ubezpieczeń społecznych Zasady podlegania ubezpieczeniu społecznemu rolniczemu (ubezpieczeniu emerytalno-rentowemu, chorobowemu, wypadkowemu i macierzyńskiemu) Ewolucja finansowania pracowniczych ubezpieczeń społecznych (reformacja emerytalna z 1998 r.) Składki jako podstawa ubezpieczenia społecznego (składka na ubezpieczenie emerytalne jako źródło finansowania otwartych funduszy emerytalnych) Zasady ustalania uprawnień do świadczeń z tytułu rolniczego ubezpieczenia społecznego Zasady ustalania uprawnień do świadczeń z tytułu ubezpieczenia społecznego pracowników (wybrane grupy wiekowe oraz uprawnienia z tytułu pracy w warunkach szczególnych lub w szczególnym charakterze) Ubezpieczenia majątkowe – prezentacja wybranych rodzajów i form ubezpieczeń majątkowych Ubezpieczenia na życie – podstawowe obszary zainteresowań Polski rynek ubezpieczeniowy – zasady funkcjonowania, główni uczestnicy oraz nadzór Działalność pośredników ubezpieczeniowych – zasady funkcjonowania pośrednictwa ubezpieczeniowego Umowa ubezpieczenia – podstawowe informacje dotyczące zasad i elementów formalno – prawnych umowy ubezpieczenia (zawierania umowy, wypłaty świadczeń lub odszkodowań). Wybór towarzystwa ubezpieczeniowego – zasady i kryteria optymalnego wyboru towarzystwa ubezpieczeniowego. Zasady funkcjonowania europejskiego rynku ubezpieczeniowego (główni uczestnicy oraz nadzór wybranych rynków ubezpieczeniowych w Unii Europejskiej) Harmonizacja polityki ubezpieczeniowej 			
b. tematyka ćwiczeń			
<ol style="list-style-type: none"> Źródła finansowania ubezpieczeń społecznych (metody wykorzystania składek w ubezpieczeniach społecznych, system repartycyjny) Sytuacja finansowa funduszy ubezpieczeń społecznych – strategiczne obszary (analiza kondycji finansowej, relacja składka-dotacja z budżetu państwa) Technika wymiaru podstawowych świadczeń z tytułu rolniczego ubezpieczenia społecznego Zasady obejmowania zreformowanym systemem emerytalnym (warunki przyznawania i naliczanie wysokości emerytur dla wybranych grup zawodowych) Polityka organizacyjno-finansowa otwartych funduszy emerytalnych – OFE (warunki utworzenia i zarządzania OFE, polityka inwestycyjna, gwarancje bezpieczeństwa finansowego dla uczestników OFE, analiza aktualnej sytuacji na rynku funduszy) Kryteria wyboru produktu i zakładu ubezpieczeń. Reasekuracja i alternatywne formy podejmowania ryzyka Zasady i zakres podlegania obowiązkowemu ubezpieczeniu OC wybranych grup zawodowych Technika wymiaru składek z tytułu obowiązkowego ubezpieczenia budynków (na wybranym przykładzie) 			
Metoda nauczania:			
Wykład obejmuje podstawowy zakres zagadnień z w/w przedmiotu. Podczas ćwiczeń realizowane są przykłady praktyczne ilustrujące zagadnienia wykładowe. Metody ćwiczeniowe: case study, analiza, wnioskowanie indukcyjne i dedukcyjne podejmowane przez studentów, dyskusje na temat problemów praktycznych i teoretycznych związanych z analizowanym materiałem. Ćwiczenia realizowane będą w blokach 2-godzinnych.			
Sposób zaliczenia wykładów/ćwiczeń:			
zaliczenie ćwiczeń w formie pisemnej oraz egzamin pisemny			
Pomoce naukowe i literatura:			
a. literatura obowiązkowa			
Jędrasik - Jankowska, Pojęcia i konstrukcje prawne ubezpieczenia społecznego, tom 1 i 2, LexisNexis 2006			
W. Ronka-Chmielowiec.(red.), Ubezpieczenia. Rynek i ryzyko. PWE, Warszawa 2002			
b. literatura uzupełniająca			
J. Monkiewicz (red.), Podstawy ubezpieczeń. Tom I i II, Poltext, Warszawa 2000			
J. Chechliński (red.) praca zbiorowa, Finansowanie świadczeń społecznych, problemy i metody, PWE 1989			
T. Bińczycza - Majewska, Koordynacja systemów zabezpieczenia społecznego w Unii Europejskiej, Zakamycze 1999			
D. Dziensiuik, Zabezpieczenia społeczne w Unii Europejskiej - koordynacja świadczeń, Warszawa 2004			
St. Golinowska (red.) praca zbiorowa, Bazowe systemy emerytalno - rentowe w świecie, Warszawa 1993			
T. Sangowski (red.), Ubezpieczenia gospodarcze. Poltext, Warszawa 1998			
W. Ronka-Chmielowiec, Ryzyko w ubezpieczeniach - metody oceny, Wyd. AE, Wrocław, 1997			
T. Stroński ,Ubezpieczenia na życie. Wyd. LAM, Warszawa 1996			

Matematyka Finansowa <i>Nazwa przedmiotu</i>	FOL505 <i>Kod przedmiotu</i>	5 <i>Semestr</i>	obligatoryjny <i>Status w programie studiów</i>
30 <i>Liczba godzin zajęć</i>	15 <i>Wykłady</i>	15 <i>Ćwiczenia</i>	3 <i>Liczba punktów ECTS</i>
dr hab. Ewa Drabik – prof. SGGW <i>Osoba odpowiedzialna za przedmiot</i>	Katedra Ekonomiki Rolnictwa i MSG <i>Jednostka organizacyjna</i>		polski <i>Język wykładowy</i>
Cele i zadania przedmiotu: Celem zajęć jest zapoznanie studentów z podstawowymi narzędziami służącymi do obliczania wartości pieniądza w czasie, wyznaczaniem wartości obecnej i przyszłej rat płatności kredytów, zapoznanie z pojęciami takimi jak stopa zwrotu z inwestycji, ryzyko.			
Efekty kształcenia – umiejętności i kompetencje: Student powinien posiadać umiejętność posługiwania się podstawowymi narzędziami wartości pieniądza w czasie; wyznaczania wartości obecnej i przyszłej strumieni rat płatności kredytów; interpretowania wyników finansowych a także powinien zapoznać się z podstawowymi instrumentami finansowymi oraz modelami rynku kapitałowego i sposobami dywersyfikacji portfela.			
Opis przedmiotu: a. tematyka wykładów Inwestycje na rynkach finansowych i ich rodzaje. Stopa zwrotu i ryzyko z inwestycji. Stopy procentowe a podaż i popyt na pieniądze. Struktura czasowa stóp procentowych. Procent prosty i składany. Sporządzanie prognoz dotyczących przyszłego poziomu stóp procentowych. Wartość pieniądza w czasie- przyszła i obecna. Kapitalizacja prosta, złożona i ciągła. Gry i wypłaty losowe. Płatności okresowe- renty. Rachunek rent- wartość przyszła i obecna. Ubezpieczenia- składki w ubezpieczeniach na życie. Wycena instrumentów dłużnych. Analiza i wycena instrumentów rynku finansowego. Analiza obligacji- emisja i wykup, ryzyko przy inwestowaniu w obligacje. Zarządzanie portfelem obligacji. Zarządzanie portfelem złożonym z instrumentów ryzykownych. Ocena efektywności zarządzania portfelem złożonym z instrumentów ryzykownych. Dywersyfikacja portfela złożonego z różnych instrumentów finansowych. Modele rynku kapitałowego: jednowskaźnikowy model Sharpe'a, model równowagi rynku kapitałowego CAPM (Capital Asset Pricing Model) oraz teoria arbitrażu cenowego APT (Arbitrage Pricing Theory). Hipoteza rynku efektywnego a hipotezy alternatywne b. tematyka ćwiczeń Tematy ćwiczeń są ściśle związane z programem wykładów, na ćwiczeniach rozwiązywane są zadania uzupełniające wykład			
Metoda nauczania: Zajęcia tablicowe			
Sposób zaliczenia wykładów/ćwiczeń: Egzamin			
Pomoce naukowe i literatura: a. literatura obowiązkowa Bijak W., Podgórska M., Utkin J., Matematyka finansowa, Wydawnictwo Bizant, Warszawa 1994. Jajuga K., Jajuga T., Inwestycje; instrumenty finansowe; ryzyko finansowe; inżynieria finansowa, PWN, Warszawa 1996. Jakubowski J., Palczewski A., Rutkowski M., Stettner Ł., Matematyka finansowa, instrumenty pochodne, Wydawnictwo Naukowo- Techniczne, Warszawa 2006. Sobczyk M., Matematyka finansowa, Wydawnictwo Placet, Warszawa 2008 b. literatura uzupełniająca Tarczyński W., Fundamentalny portfel papierów wartościowych, PWE, Warszawa 2002. Tarczyński W., Rynki kapitałowe. Metody ilościowe, Cz I i II, Agencja Wydawnicza placet, Warszawa 1997.			

Bankowość <i>Nazwa przedmiotu</i>	FOL501 <i>Kod przedmiotu</i>	5 <i>Semestr</i>	obligatoryjny <i>Status w programie studiów</i>
45 <i>Liczba godzin zajęć</i>	30 <i>Wykłady</i>	15 <i>Ćwiczenia</i>	4 <i>Liczba punktów ECTS</i>
dr Tomasz Siudek <i>Osoba odpowiedzialna za przedmiot</i>	Katedra Ekonomiki i Organizacji Przedsiębiorstw <i>Jednostka organizacyjna</i>		polski <i>Język wykładowy</i>
Cele i zadania przedmiotu: Cele: opanowanie przez studentów wiadomości z zakresu: systemów bankowych w Polsce i na świecie, elementów prawa bankowego, czynników zewnętrznych i wewnętrznych działalności banków, zarządzania przedsiębiorstwem bankowym, zarządzania ryzykiem bankowym, operacji bankowych krajowych i zagranicznych, rachunkowości bankowej, analizy finansowej działalności banków. Zadania: zapoznanie studentów z: systemami bankowymi w Polsce i na świecie, polityką pieniężną banku centralnego oraz rynkami finansowymi w Polsce, podstawami zarządzania przedsiębiorstwem bankowym, planowaniem strategicznym, marketingiem bankowym, analizą sytuacji finansowej banku, ryzykiem bankowym, zasadami ewidencji księgowej operacji gospodarczych w bankach.			
Efekty kształcenia – umiejętności i kompetencje: rozumienie zasad funkcjonowania systemu bankowego; rozumienie zasad działania instytucji centralnych regulujących sektor bankowy; oceny wpływu sektora bankowego na sytuację makroekonomiczną, rozumienia zasad i metod zarządzania bankiem; konstruowania oferty produktowo-usługowej; rozumienia zasad kalkulacji instrumentów bankowych; identyfikowania, analizowania i zarządzania ryzykiem bankowym; oceniania sytuacji ekonomiczno-finansowej banków.			
Opis przedmiotu: a. tematyka wykładów 1. Rys historyczny bankowości w Polsce (bankowość w II Rzeczypospolitej, bankowość w PRL, bankowość w Polsce w warunkach gospodarki rynkowej w latach 1989-2002). 2. System bankowy w Polsce (organizacja systemu bankowego, banki: państwowe, komercyjne i spółdzielcze). 3. Systemy bankowe na świecie (system bankowy: krajów Unii Europejskiej, Stanów Zjednoczonych, Japonii). 4. Polityka pieniężna banku centralnego (cele i instrumenty banku centralnego, NBP jako podmiot polityki pieniężnej, nadzór bankowy, system płatniczy, centralna instytucja dewizowa, finansowa obsługa budżetu państwa, bank emisyjny, inne sfery aktywności banku centralnego). 5. Rynki finansowe w Polsce (struktura rynków finansowych, rynki: depozytowy, kredytowy, pieniężny, kapitałowy, walutowy, instrumentów pochodnych, wiarygodności pieniężnych, ubezpieczeniowy, międzynarodowy). 6. Postawy prawne działalności banków (prawo bankowe w systemie prawa, prawna ochrona działalności bankowej, czynności bankowe, regulaminy bankowe, szczegółowe uprawnienia i obowiązki banków, emisja bankowych papierów wartościowych, nadzór bankowy). 7. Operacje bankowe – krajowe i zagraniczne (rodzaje operacji bankowych, rachunki bankowe, rozliczenia pieniężne, operacje kasowo-skarbcowe, system rozliczeniowy banków, rodzaje transakcji walutowych, fałszerstwa pieniędzy, pranie pieniędzy). 8. Podstawy zarządzania bankiem (cechy charakterystyczne banku, fazy procesu zarządzania bankiem, systemy zarządzania bankiem, kierowanie bieżącą działalnością banku). 9. Organizacja banków (struktury organizacyjne w bankach, organy zarządzająco-nadzorcze w bankach o różnej formie prawnej, struktura zatrudnienia pracowników w bankach, główne placówki bankowe, formy pracy banków, czas pracy banków). 10. Planowanie strategiczne w banku (pojęcie i etapy planowania strategicznego, zakres planowania strategicznego, metody planowania strategicznego, uwarunkowania planowania strategicznego). 11. Analiza sytuacji finansowej banku. 12. Zarządzanie marketingowe w bankach. 13. Zarządzanie kadrami w banku. 14. Bankowe umowy kredytowe (cechy kredytu, wszczęcie procedury kredytowej, wniosek kredytowy, elementy umowy kredytowej, narzędzia oceny zdolności kredytowej, zabezpieczenia kredytowe). 15. Windykacje kredytów bankowych (windykacja należności banku, egzekucja i jej rodzaje, bankowe postępowanie ugodowe). 16. Zarządzanie ryzykiem bankowym (ryzyko stopy procentowej, ryzyko płynności finansowej, ryzyko kredytowe, ryzyko kapitałowe). 17. Zarządzanie aktywami i pasywami banku (zarządzanie: portfelem kredytowym, działalnością depozytową, papierami wartościowymi, kapitałem własnym i obcym, pozycjami pozabilansowymi, marżą odsetkową, luką zasobów finansowych, płynnością finansową). 18. Koszt i struktura kapitału (rodzaje kapitałów w bankach, źródła pochodzenia kapitałów w bankach, kalkulacja kosztu kapitałów, dźwignia finansowa). 19. Kalkulacje kosztów (próg rentowności, metody zarządzania kosztami, kalkulacje kosztów, koszt zasobów finansowych). 20. Kalkulacje cen (kalkulacje: cen w działalności kredytowej, cen pozycji pozabilansowych, inwestowania w papiery wartościowe). 21. Budżetowanie w bankach. 22. Informatyka bankowa (znaczenie informatyki w działalności banku, systemy informatyczne banków, ryzyko informatyczne) b. tematyka ćwiczeń: 1. Proces decyzyjny w bankach na wybranych przykładach. Style kierowania kadry zarządzającej na wybranych przykładach (styl autokratyczny, styl demokratyczny, styl uchylający się od ingerencji, inne). 2. Plany marketingowe wybranych produktów i usług bankowych – marketing mix. 3. Podstawy rachunkowości bankowej (ewidencja księgowa: środków pieniężnych, depozytów, kredytów, aktywów trwałych, papierów wartościowych, kosztów, przychodów, kapitałów własnych oraz ustalanie wyniku finansowego). 4. Wstępna analiza sprawozdań finansowych – analiza pionowa i pozioma (wstępna analiza finansowa bilansu, wstępna analiza finansowa rachunku zysków i strat – pionowa i pozioma, wstępna analiza finansowa przepływów pieniężnych). 5. Analiza wskaźnikowa działalności banku (wskaźniki dynamiki aktywów, wskaźniki płynności finansowej, wskaźniki rentowności, wskaźniki wypłacalności i adekwatności kapitału, wskaźniki operacyjne aktywów). 6. Wypełnianie wniosków kredytowych oraz ocena zdolności kredytowej kredytobiorców. 7. Badanie ryzyka bankowego (ryzyko stopy procentowej, ryzyko płynności finansowej, ryzyko kredytowe, ryzyko kapitałowe). 8. Kalkulacje kosztowo-cenowe w bankach (próg rentowności, kalkulacje kosztu kapitałów, kalkulacje cen w działalności kredytowej, kalkulacje cen pozycji pozabilansowych, kalkulacje inwestowania w papiery wartościowe, kalkulacje cen a charakter usług bankowych). 9. Budżetowanie w bankach.			
Metoda nauczania: metoda podająca (wykład), pokaz (omawianie schematów, rysunków), metoda aktywizacji (rozwiązywanie zadań pod nadzorem prowadzącego), metoda problemowo – pytająca, nauczanie przy wykorzystaniu arkusza kalkulacyjnego EXCEL			
Sposób zaliczenia wykładów/ćwiczeń: wykłady – egzamin pisemny, ćwiczenia – zaliczenie pisemne w ramach 2 kolokwium			
Pomoce naukowe i literatura: a. literatura obowiązkowa Capiga M.: Bankowość. Wyd. Akademia Ekonomiczna, Katowice 2008 Dobosiewicz Z.: Bankowość. Wyd. PWE, Warszawa 2005 Jaworski W.L., Zawadzka Z.: Bankowość. Wyd. Poltext, Warszawa 2005. b. literatura uzupełniająca Baka W.: Bankowość europejska. Wyd. PWN, Warszawa 2005 Hefermans S.: Nowoczesna bankowość. Wyd. PWN, Warszawa 2007.			

Finanse Publiczne <i>Nazwa przedmiotu</i>	FOL602 <i>Kod przedmiotu</i>	5 <i>Semestr</i>	obligatoryjny <i>Status w programie studiów</i>
45 <i>Liczba godzin zajęć</i>	30 <i>Wykłady</i>	15 <i>Ćwiczenia</i>	4 <i>Liczba punktów ECTS</i>
prof. Marian Podstawka dr Anna Milewska <i>Osoba odpowiedzialna za przedmiot</i>	Katedra Polityki Agrarnej i Marketingu <i>Jednostka organizacyjna</i>		polski <i>Język wykładowy</i>
Cele i zadania przedmiotu: Celem przedmiotu jest przekazanie wiedzy z zakresu procesów i zjawisk związanych z gromadzeniem i rozdysponowaniem publicznych środków pieniężnych na szczeblu budżetu państwa, jednostek samorządu terytorialnego, instytucji ubezpieczenia społecznego oraz innych instytucji zaliczanych do sektora finansów publicznych.			
Efekty kształcenia – umiejętności i kompetencje: Po zakończeniu kursu studenci powinni nabyć umiejętności związane z wymierzaniem podstawowych danin publicznych: podatków i opłat a także składek z tytułu ubezpieczenia społecznego pracowników i rolników. Istotnym efektem kształcenia w tym zakresie jest także umiejętność zdefiniowania przez studenta roli poszczególnych podmiotów i instrumentów sektora finansów publicznych oraz ich wzajemnych powiązań i zależności.			
Opis przedmiotu: a. tematyka wykładów Państwo i jego wpływ na sektor finansów publicznych (pojęcie, funkcje i formy pieniądza, poglądy szkoły klasycznej i keynesowskiej). Pojęcie, przedmiot i zakres finansów publicznych. System finansów publicznych i jego elementy. Publiczne fundusze celowe – wybrane zagadnienia. Budżet państwa i zasady budżetowe (geneza instytucji budżetu, pojęcie, cechy i funkcje budżetu, zasady budżetowe). Procedura budżetowa (tryb przygotowywania, uchwalania, wykonywania i kontroli wykonania budżetu). System podatkowy w Polsce (pojęcie podatku, klasyfikacja, funkcje i zasady podatkowe). Podstawowe źródła dochodów budżetowych (podatek VAT, podatek akcyzowy, podatek dochodowy od osób fizycznych, podatek dochodowy od osób prawnych). Pozapodatkowe źródła dochodów budżetowych (pojęcie, rodzaje i funkcje opłat, ceł). Budżet państwa- kierunki wydatkowania środków finansowych (pojęcie i klasyfikacja wydatków, struktura i dynamika zmian oraz metody racjonalizacji wydatków publicznych). Finanse jednostek samorządu terytorialnego w systemie finansów publicznych (podmiotowy i przedmiotowy zakres finansów JST, system finansów samorządowych jednostek Polsce. Zadania jednostek samorządu terytorialnego i źródła ich finansowania. Deficyt i dług publiczny (przyczyny powstawania, instrumenty zaciągania długu publicznego, obsługa długu publicznego, zagrożenia wynikające z nadmiernego długu publicznego, granice zaciągania długu publicznego). Rolnicze ubezpieczenia społeczne (istota i zakres ubezpieczeń społecznych rolników w Polsce). System ubezpieczenia społecznego pracowników (istota i zakres ubezpieczeń społecznych pracowników w Polsce, założenia reformy ubezpieczeń społecznych z 1998 r.) b. tematyka ćwiczeń Głosowanie demokratyczne w sprawach wyboru publicznego. Konstrukcja, systemu finansów publicznych. Metody i terminarz opracowywania budżetu państwa. Charakterystyka form gospodarki budżetowej. Cechy dochodów podatkowych (kształtowanie systemu podatkowego w okresie transformacji polskiej gospodarki) . Poziom i struktura dochodów budżetu państwa. Klasyfikacja wydatków budżetowych (poziom, struktura i dynamika wydatków budżetu państwa, koncepcja budżetu zadaniowego). Zasady wymiaru podstawowych podatków centralnych cz. I. Zasady wymiaru podstawowych podatków centralnych cz. II. Podstawowe źródła dochodów budżetów gmin, powiatów i województw (struktura dochodów budżetów gmin, powiatów i województw według źródeł ich pochodzenia). Kierunki rozdysponowania środków publicznych przez JST (poziom i struktura wydatków budżetów gmin, powiatów i województw). Technika wymiaru subwencji ogólnej dla jednostek samorządu gminnego. Technika wymiaru subwencji ogólnej dla jednostek samorządu powiatowego oraz wojewódzkiego. Technika wymiaru składek z tytułu rolniczego ubezpieczenia społecznego. Wymierzanie składek z tytułu ubezpieczenia społecznego pracowników.			
Metoda nauczania: Wykład akademicki, z zastosowaniem technik wizualnych, obejmuje podstawowy zakres zagadnień z w/w przedmiotu. Podczas ćwiczeń realizowane są przykłady praktyczne ilustrujące zagadnienia wykładowe. Metody ćwiczeniowe: case study, analiza instytucjonalno-porównawcza, wnioskowanie indukcyjne i dedukcyjne podejmowane przez studentów. Zajęcia wykładowe realizowane będą w blokach 2-godzinnych.			
Sposób zaliczenia wykładów/ćwiczeń: Zaliczenie ćwiczeń w formie pisemnej oraz egzamin pisemny.			
Pomoce naukowe i literatura: a. literatura obowiązkowa Owsiak S. „Finanse publiczne. Teoria i praktyka” Wyd. PWN, Warszawa 2005; Ziółkowska W. „Finanse publiczne. Teoria i zastosowanie” Wyd. Wyższej Szkoły Bankowej, Poznań 2005, Podstawka M. „Podstawy finansów- teoria i praktyka” Wyd. SGGW Warszawa 2005, b. literatura uzupełniająca Misiąg W., Malinowska – Misiąg E. „Finanse publiczne w Polsce” wyd. LexisNexis, Warszawa 2007, Salachna J. Ruśkowski E. (red.) „finanse publiczne - komentarz praktyczny” wyd. ODDiK, Gdańsk 2007, Chojna-Duch E. „Polskie prawo finansowe, finanse publiczne” Wyd. LexisNexis, Warszawa 2007, Osiatyński J. „Finanse publiczne – ekonomia i polityka”, wyd. PWN, Warszawa 2006, Borodo A. „Samorząd terytorialny- system prawnofinansowy” Wyd. LexisNexis, Warszawa 2004, Gaudemet P.M., Molinier J. „Finanse publiczne”, Wyd. KiK, Warszawa 2000, Podstawka M. „Rolnicze ubezpieczenia społeczne i perspektywy ich zmian” Wyd. SGGW Warszawa 1998, Fedorowicz Z. „Podstawy teorii finansów publicznych” Wyd. SGH, Warszawa 1993 oraz wybrane akty prawne.			

Marketing usług finansowych <i>Nazwa przedmiotu</i>	FOL601 <i>Kod przedmiotu</i>	6 <i>Semestr</i>	obligatoryjny <i>Status w programie studiów</i>
30 <i>Liczba godzin zajęć</i>	15 <i>Wykłady</i>	15 <i>Ćwiczenia</i>	3 <i>Liczba punktów ECTS</i>
dr inż. Aleksandra Wicka <i>Osoba odpowiedzialna za przedmiot</i>	Katedra Polityki Agrarnej i Marketingu <i>Jednostka organizacyjna</i>		polski <i>Język wykładowy</i>
Cele i zadania przedmiotu: Celem zajęć jest przekazanie studentom wiedzy z zakresu marketingu usług finansowych ze szczególnym uwzględnieniem marketingu bankowego. Podczas zajęć studenci będą zobowiązani do przygotowania, pod kierunkiem prowadzącego, pracy analitycznej prezentującej wyniki przeprowadzonych przez nich badań marketingowych. Studenci uczestniczący w zajęciach powinni wykazać się podstawową wiedzą z zakresu ekonomii i statystyki.			
Efekty kształcenia – umiejętności i kompetencje: W trakcie prowadzonych zajęć szczególny nacisk położony będzie na wyrobienie w studentach praktycznych umiejętności przydatnych im w przyszłym życiu zawodowym, między innymi takich jak umiejętność pracy z klientami. W ramach zajęć studenci wezmą także udział w corocznie organizowanym Forum Kapitałowo-Finansowym „Twoje pieniądze”, gdzie przeprowadzać będą badania.			
Opis przedmiotu: a. tematyka wykładów 1. Rynek usług finansowych-definicja klasyfikacje, rynek oferenta i nabywcy 2. Makro-i mikrootoczenie instytucji finansowych 3. Idea, geneza i specyfika marketingu usług finansowych 4. Badania marketingowe w instytucjach finansowych 5. Składowe strategii marketingowych w instytucjach finansowych – marketing mix. 6. Produkt finansowy –cechy i rodzaje 7. Polityka produktu 8. Dystrybucja produktów finansowych 9. Polityka promocji instytucji finansowych 10. Cena produktów bankowych i ubezpieczeniowych 11. Produkty innowacyjne 12. Relacje instytucja finansowa-klient, marketing wewnętrzny (film) 13. Zarządzanie instytucją finansową przez jakość (tradycyjne i nowe spojrzenie na jakość) 14. Organizacja działalności marketingowej instytucji finansowej 15. Przykłady działań marketingowych polskich i zagranicznych instytucji finansowych b. tematyka ćwiczeń 1. Zagadnienia wstępne, omówienie zakresu przedmiotu, sposobu i formy zaliczania 2. Badania marketingowe – omówienie sposobu przeprowadzenia i sporządzenia raportu z badań 3. Uczestnictwo w Forum Kapitałowo-Finansowym „Twoje Pieniądze”. 4. Segmentacja klientów- uwarunkowania, zasady segmentacji klientów indywidualnych i instytucjonalnych, wybór rynku docelowego 5. Budowanie trwałych więzi z klientem (lojalność klientów i jej znaczenie, marketing partnerski, Zarządzanie Relacjami z Klientami). 6. Rozmowa handlowa (profesjonalna sprzedaż-szkolenie). 7. Strategie i planowanie strategiczne w instytucjach finansowych. 8. Prezentacja i omówienie wyników przeprowadzonych przez studentów badań.			
Metoda nauczania: Tematyka wykładów będzie realizowana głównie w formie podającej – wykładu oraz wykładu połączonego z dyskusją. Ćwiczenia prowadzone są w formie zajęć laboratoryjnych i terenowych z przewagą aktywności własnej studentów.			
Sposób zaliczenia wykładów/ćwiczeń: Zaliczenie wykładów odbywa się w formie pisemnej – test wyboru. Egzamin poprawkowy z wykładów w formie pisemnej. Zaliczenie ćwiczeń odbywa się w formie sprawdzianu pisemnego oraz na podstawie oceny prac własnych studentów przygotowywanych w ramach zajęć.			
Pomoce naukowe i literatura: a. literatura obowiązkowa Dębniwska Maria red., Banki na rynku finansowym – Teraźniejszość i przyszłość, Wydawnictwo Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego 2003, b. literatura uzupełniająca Grzywacz J., Marketing w działalności banku, Wyd. Difin, Warszawa 2006, Mazurkiewicz L., Marketing Bankowy, Wyd. Difin, Warszawa 2002, Żurawik B, Żurawik W., Marketing Usług Finansowych , Wyd. PWE, Warszawa 1999 Płonka M., Marketing instytucji finansowych, , Wyd. AE w Karkowie, Kraków 2004, Grzegorzczak W., Marketing bankowy, Branta 2004, Model jakości usług finansowych w Polsce, red. Garczarczyk J., Wyd. AE w Poznaniu, Poznań 2004, Kornik Dorota red. , Innowacyjne Usługi Banku, Wyd. PWN, Warszawa 2006. „Strategie Banków w Europie, Ce De Wu 1999, Czasopisma: Gazeta Bankowa, Bank i Kredyt, Bank, Wiadomości Ubezpieczeniowe			

1.1 Sylabusy przedmiotów do wyboru na studiach I stopnia (semestr 3-6)